

Het veiligheid- en gezondheidsplan

**Conform het KB 25/01/2001
De wet op het welzijn 04/08/1996
en de Europese richtlijn 92/57 EEG**

Dit Veiligheid- en Gezondheids Plan werd opgesteld door TELENET N.V., dat er alle rechten inzake inhoud en vorm op behoudt. Noch dit document, noch gedeelten ervan mogen worden gekopieerd, gereproduceerd of worden opgeslagen in een retrieval systeem van welke vorm ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TELENET N.V.

VEILIGHEIDSBELEID EN DOELSTELLING

Voor ons, ondertekenaars van deze verklaring, is het beperken van risico's op het vlak van veiligheid en gezondheid van primordiaal belang. Wij hebben de morele plicht al het mogelijke te doen voor de veiligheid en de gezondheid van de mensen die op deze werf werkzaam zijn en zullen zijn.

Op de werf willen wij een veiligheidsbeleid voeren voor het personeel van de aannemers die er tewerkgesteld zijn door te streven naar optimale arbeidsomstandigheden. Veiligheid vormt een geïntegreerd deel van elke opdracht.

Het naleven van deze veiligheidsvoorschriften is één van de absolute voorwaarden waaronder de werkzaamheden mogen uitgevoerd worden. Het niet naleven van deze voorschriften kan de goede samenwerking tussen de aannemers in gevaar brengen. Daarom zullen alle verantwoordelijken er strikt op toezien dat de regels, zoals ze werden vastgelegd en ondertekend door een verantwoordelijke van elke aannemer, worden nageleefd. Bij het niet naleven van de voorschriften kan overgaan worden tot een eenzijdige verbreking van het contract met de betrokken aannemer.

Het gevoerde beleid is dan ook gesteund op ieders plicht onveilige situaties onmiddellijk te melden indien ze niet zelf kunnen verholpen worden. Het is bijgevolg verboden om in onveilige omstandigheden het werk uit te voeren.

In het kader van het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming (A.R.A.B.), de CODEX en het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (A.R.E.I.) worden in dit document de veiligheid- en gezondheidsinstructies opgenomen die strikt nageleefd moeten worden op de bouwplaats om het voornoemd doel te bereiken.

Deze veiligheidsvoorschriften en het Veiligheid- en Gezondheidsplan moeten steeds op de werf aanwezig zijn.

De veiligheidscoördinator,

De opdrachtgever,

TELENET NV

1. WAT IS EEN VEILIGHEIDS EN GEZONDHEIDSPAN – DOEL EN INHOUD	4
1.1. DOEL VAN HET VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPAN	4
1.2. DE INHOUD VAN HET VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPAN	4
1.3. HET VEILIGHEID – EN GEZONDHEIDSPAN	6
2. ALGEMENE EN ADMINISTRATIEVE PROJECTGEGEVENS	7
2.1. BESCHRIJVING VAN DE TE REALISEREN WERKZAAMHEDEN	7
2.2. ADMINISTRATIEVE PROJECTGEGEVENS	8
2.3. TAALGEBRUIK	10
2.4. DE ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INTERVENANTEN	11
2.5. AANVRAGEN VAN DE LIGGINGSPANNEN VAN NUTSLEIDINGEN	11
2.6. NUTTIGE NUMMERS ZOALS IN GEVAL VAN SCHADE / HERSTELLINGEN	12
3. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE INTERVENANTEN	13
3.1. DEFINITIES.....	13
3.2. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE INTERVENANTEN	14
4. SCHEMA VAN DE CHRONOLOGISCHE WERKZAAMHEDEN.....	16
4.1. DE ONTWERPFASE:	16
4.2. DE VERWEZENLIJKINGSFASE:	18
5. HET VEILIGHEIDS EN GEZONDHEIDSPAN – ALGEMENE INFORMATIE, WERFSIGNALISATIE EN INRICHTINGSPLAN.....	19
5.1. ALGEMENE BESCHRIJVING VAN DE VERSCHILLENDE UITVOERINGSFASEN TIJDENS EEN PROJECT.....	19
5.2. DE DIVERSE AANNEMERS ZORGEN VOOR:.....	21
5.3. DE WETTELIJKE REGISTRATIES IN HET KADER VAN HET KB TIJDELIJKE OF MOBIELE BOUWPLAATSEN VAN 25 JANUARI 2001 :	21
5.4. VERANTWOORDELIJKHEID:.....	22
5.5. DOCUMENTEN:	23
5.6. INTERNE HULPVERLENING:.....	23
5.7. BRANDBESTRIJDING:	24
5.8. ORDE EN NETHEID:	24
5.9. COLLECTIEVE EN INDIVIDUELE BESCHERMINGSMIDDELEN:	24
5.10. EIGEN AAN DE BOUWPLAATS GEBONDEN MOGELIJKE SPECIFIEKE WERKZAAMHEDEN EN HUN GEVAREN:	25
5.11. HET GEBRUIK VAN SPECIFIEKE ARBEIDSMIDDELEN OF –METHODEN MET SPECIFIEKE RISICO’S:.....	26
5.12. INLEIDING – OMGAAN MET RISICO’S:	28
5.13. DE RISICO-ANALYSE METHODIEK:	30
5.14. DE RISICO’S EN MAATREGELN VOOR DERDEN OP WERVEN VAN NUTSMAATSCHAPPIJEN.....	31
5.15. DE RISICO’S EN MAATREGELN BIJ WERKEN AAN HET COAXIALE NET EN / OF AANSLUITINGEN.....	31
5.16. RISICO’S EN MAATREGELN BIJ WERKEN AAN GLASVEZELNET.....	31
5.17. DE RISICO ANALYSE VAN DE ONTWERPER.....	31
6. BIJLAGEN BIJ HET VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPAN	32
BIJLAGE 1: ONGEVALSANGIFTE.....	32
BIJLAGE 2: KINNEY METHODE	32
BIJLAGE 3: RISICO’S EN MAATREGELN VOOR DERDEN OP WERVEN VAN NUTSMAATSCHAPPIJEN	32
BIJLAGE 4: RISICO’S EN MAATREGELN BIJ WERKEN AAN HET COAXIALE NET EN/OF AANSLUITINGEN	32
BIJLAGE 5: RISICO’S EN MAATREGELN BIJ WERKEN AAN GLASVEZELNET.....	32
BIJLAGE 6: HET BOUWPLAATSREGLEMENT	32
BIJLAGE 7: DE BOUWPLAATSINRICHTING.....	32
BIJLAGE 8: NUTTIGE TELEFOONNUMMERS INGEVAL VAN SCHADE OF HERSTELLINGEN.....	32
BIJLAGE 9: OORLOGSMUNITIE OP DE WERKPLEK	32
BIJLAGE 10: GEVAARLIJKE PRODUCTEN – CONCORDANTIETABEL ETIKETTERING	32
BIJLAGE 11: NOODPROCEDURES BRAND & EHBO.....	33
BIJLAGE 12: LMRA WERKEN IN BESLOTEN RUIMTEN	33
BIJLAGE 13: PRAKTISCHE INFORMATIE VOOR AANNEMERS DIE WERKEN NABIJ PIJPLEIDINGEN.....	33

1. WAT IS EEN VEILIGHEIDS EN GEZONDHEIDSPLAN – DOEL EN INHOUD

1.1. DOEL VAN HET VEILIGHEIDS – EN GEZONDHEIDSPLAN

Het is de **veiligheidscoördinator – ontwerp die het veiligheid- en gezondheidsplan opent**, bijhoudt en ook aanvult met de nodige gegevens. Op het einde van de opdracht draagt hij het veiligheid- en gezondheidsplan over aan de opdrachtgever of aan de persoon belast met zijn aanstelling. Hij stelt die overdracht en het einde van het ontwerp van het bouwwerk vast in het veiligheid- en gezondheidsplan en in een apart **proces-verbaal**.

De personen belast met de aanstelling van de veiligheidscoördinator – verwezenlijking zien erop toe dat deze in het bezit gesteld wordt van het veiligheid- en gezondheidsplan. De veiligheidscoördinator – verwezenlijking zal dit veiligheid- en gezondheidsplan tijdens de uitvoering van de werken verder bijhouden en aanvullen. Op het einde van zijn opdracht zal hij dit veiligheid- en gezondheidsplan tegen ontvangstbewijs overmaken aan de persoon belast met zijn aanstelling.

Het veiligheid- en gezondheidsplan bevat de risicoanalyse en de preventiemaatregelen ter voorkoming van de **risico's waaraan de werknemers op de werf kunnen blootgesteld worden als gevolg van:**

- De **uitvoering** van het werk.
- De **wederzijdse activiteiten** van de diverse partijen die tegelijkertijd op de bouwplaats aanwezig zijn.
- De **openvolging van activiteiten** van de diverse partijen op een bouwplaats wanneer een tussenkomst, na het beëindigen ervan, risico's laat bestaan voor de andere partijen die later zullen tussenkomen.
- De **wederzijdse inwerking** van alle installaties of alle andere activiteiten op of in de nabijheid van de site waar de bouwplaats is gevestigd, inzonderheid het openbaar of privaat goederen- of personenvervoer, het aanvatten of de voortzetting van het gebruik van een gebouw of de voortzetting van eender welke exploitatie.
- De uitvoering van **mogelijke latere werkzaamheden aan het bouwwerk**.
- De **werkomgeving**.

1.2. DE INHOUD VAN HET VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN

Het veiligheid- en gezondheidsplan kan, in voorkomend geval, deel uitmaken van het globaal preventieplan van de opdrachtgever. Dit laatste is bedoeld in het kader van de geïntegreerde preventie in bedrijven die werken laten uitvoeren aan hun installaties. Ongeacht de voorziene preventiemaatregelen is het opstellen en bijhouden van een veiligheid- en gezondheidsplan **steeds verplicht** voor de bouwplaatsen waar één of meer van de **volgende werkzaamheden** uitgevoerd worden:

Werkzaamheden die de werknemers aan gevaren van **bedelving, wegzinken of vallen blootstellen**, gevaren die bijzonder vergroot worden door de aard van de werkzaamheden of van de toegepaste procedés of door de omgeving van de arbeidsplaats of de werken. Worden als bijzondere vergrote gevaren beschouwd:

- Het graven van sleuven of putten van **meer dan 1.20 m diepte** en het werken aan of in deze putten.
- Het werken in de onmiddellijke nabijheid van materialen zoals **drijfzand of slib**.
- Het werken met een valgevaar van **een hoogte van 5m of meer**.
- Werkzaamheden die de werknemers **blootstellen aan chemische of biologische agentia** die een bijzonder risico voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers inhouden.
- Elk werk met **ioniserende stralingen** waarvoor de aanwijzing van gecontroleerde of bewaakte zones vereist is.
- Werkzaamheden in de nabijheid van **elektrische hoogspanningslijnen of – kabels**.
- Werkzaamheden die de werknemers blootstellen aan een **risico op verdrinking**.
- **Ondergrondse- en tunnelwerken**.
- Werkzaamheden met **duikuitrusting**.
- Werkzaamheden waarbij **springstoffen** gebruikt worden.
- Werkzaamheden in verband met de **montage of demontage** van **geprefabriceerde elementen**.

Het **opstellen** en bijhouden van een **veiligheid en gezondheidsplan** is bovendien **verplicht** voor bouwplaatsen:

- Waarvan de vermoedelijke **duur van de werkzaamheden langer dan dertig** werkdagen is **en** waar – op één of meerdere ogenblikken - **meer dan twintig werknemers** tegelijkertijd aan het werk zijn, of.
- Waarvan de vermoedelijke **duur langer dan 500 mandagen** is.

Voor de andere bouwplaatsen, is het opstellen en bijhouden van **een vereenvoudigd veiligheid- en gezondheidsplan** verplicht.

Het **veiligheid- en gezondheidsplan** wordt **aangepast in functie van** de volgende elementen:

- De wijzigingen in verband met de uitvoeringsmodaliteiten, overeengekomen tussen de tussenkommende partijen, waarvan de weerslag op het welzijn van het werk dezelfde waarborgen biedt als de oorspronkelijk in het plan voorziene uitvoeringsmodaliteiten.
- De opmerkingen van de tussenkommende partijen aan wie de elementen uit het veiligheid- en gezondheidsplan die hen aanbelangen zijn overgemaakt.
- De stand van de werken.
- Het identificeren van onvoorziene risico's of onvoldoende onderkende gevaren.
- Het optreden of het vertrek van tussenkommende partijen.
- De eventueel aan het ontwerp of de werken aangebrachte wijzigingen.

1.3. HET VEILIGHEID – EN GEZONDHEIDSPLAN

Het veiligheid- en gezondheidsplan bevat volgende elementen:

- De **beschrijving** van het te realiseren **bouwwerk** vanaf het ontwerp tot de volledige verwezenlijking hiervan.
- De **beschrijving** van de resultaten van de **risicoanalyse**.
- De **beschrijving** van de te nemen **preventiemaatregelen**.
- De **raming** van de **verwezenlijkingstijd** van de verschillende werken of werkfasen die tegelijkertijd of na elkaar plaatsvinden.
- De **lijst met namen** en de adressen van alle opdrachtgevers, bouwdirecties en aannemers, vanaf het moment dat deze personen bij de bouwplaats betrokken worden.
- De naam en het adres van de **veiligheidscoördinator-ontwerp**.
- De naam en het adres van de **veiligheidscoördinator-verwezenlijking** vanaf het moment van zijn aanstelling.
- Deze parameters worden opgenomen in het specifieke dossier van het project.

2. ALGEMENE EN ADMINISTRATIEVE PROJECTGEGEVENS

2.1. BESCHRIJVING VAN DE TE REALISEREN WERKZAAMHEDEN

Algemene beschrijving van de activiteiten op de bouwplaats.

De uitgevoerde risico analyse, beschreven in dit veiligheid- en gezondheidsplan, heeft betrekking op de werkzaamheden die door de afdelingen Service Assurance & Engineering, Customer Instalations en Telenet for Business van Telenet NV uitgevoerd kunnen worden (zie onderstaande) en de interactie hiervan met de eventuele andere exploitatiewerkzaamheden reeds in uitvoering op het terrein bij de klant en /of de interactie met de diverse werkzaamheden (tegelijkertijd of achtereenvolgens) van de diverse aannemers en /of onderaannemers hierbij betrokken:

- Het uitbouwen van het glasvezelnetwerk met bijhorende graaf- en glasvezelwerkzaamheden, dit tijdens de normale werkuren
- Het aansluiten van locaties op het glasvezelnetwerk met bijhorende graaf- en glasvezelwerkzaamheden, dit tijdens de normale werkuren.
- Het uitbouwen van het coaxiale netwerk met bijhorende graaf- en verbindingswerkzaamheden, dit tijdens de normale werkuren
- Het aansluiten van locaties op het coaxiale netwerk met bijhorende graaf- en verbindingswerkzaamheden, tijdens de normale werkuren.
- Infrastructuurwerken met graafwerken meestal in coördinatie met andere nutsmaatschappijen of overheden.
- Verplaatsingen van bestaande glasvezelinfrastructuur met bijhorende graaf- en glasvezelwerkzaamheden, dit tijdens de normale werkuren
- Verplaatsingen van bestaande coaxiale infrastructuur met bijhorende graaf- en verbindingswerkzaamheden, dit tijdens de normale werkuren
- Ondergronds brengen van luchtnetten met bijhorende graaf-, verbindings- en sloopwerkzaamheden, dit tijdens de normale werkuren.
- Herstellingen van breuken en beschadigingen aan glasvezels met bijhorende graaf- en glasvezelwerkzaamheden, dit zowel tijdens de normale werkuren als 's nachts als in de weekends.
- Herstellingen van breuken en beschadigingen aan coaxiale kabels met bijhorende graaf- en verbindingswerkzaamheden, dit zowel tijdens de normale werkuren als 's nachts als in de weekends.
- Omschakelingen van bestaande circuits, meestal 's nachts.
- Het openen van putten, opzoeken van bestaande infrastructuur onder diverse omstandigheden.

2.2. ADMINISTRATIEVE PROJECTGEGEVENS

2.2.1. Meldingen, doel en inhoud

Doel en Inhoud voorafgaande kennisgeving:

Doel:

Een aantal werven moeten vóór het begin van de uitvoering worden gemeld aan de Algemene directie Toezicht van het Welzijn op het werk (AD TWW). Ook de werken die slechts door één aannemers worden uitgevoerd. Het is bewezen dat een serieuze opgevatte organisatie en coördinatie van de activiteiten op de bouwplaatsen het welzijn van de werknemers in positieve wijze beïnvloeden.

Het doel is op deze wijze de intervenanten op de bouwplaatsen preventief bij te staan in hun strijd tegen arbeidsongevallen en beroepsziekten.

Inhoud:

De bouwdirectie belast met de uitvoering doet deze kennisgeving voor:

Elke werf waar één of meerdere van volgende werken worden uitgevoerd.

- Werken die de werknemers aan gevaren van bedwelmig, wegzinken of vallen blootstellen, gevaren die bijzonder vergroot worden door de aard van de werken of van de toegepaste procédés of door de omgeving van de arbeidsplaats of de werken:
 - het graven van sleuven of putten van méér dan 1,20 meter diep en het werken aan of in deze putten.
 - het werken in de nabijheid van materialen zoals slib of drijfzand.
 - het werken met een valgevaar van een hoogte van > 5 meter.
- Werken die mensen blootstellen aan chemische of biologische agentia die een bijzonder risico voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers inhouden.
- Elk werk met ioniserende stralen waarvoor de aanwijzing van gecontroleerd of bewaakte zones, zoals bedoeld in het artikel 2 van het KB van 28.02.1963.
- Werken in de buurt van hoogspanningslijnen of kabels.
- Ondergrondse werken en tunnelwerken.
- Werken met duikuitrusting.
- Werken onder overdruk.
- Werken met gebruik van springstoffen.
- Werken i.v.m. (de)montage van prefab elementen.
- Werken met gevaar op verdrinking.

Elke tijdelijke of mobiele bouwplaats:

- Waarvan de vermoedelijke duur van de werken langer dan 30 werkdagen is en waar méér dan 20 werknemers tegelijkertijd aan het werk zijn.
- Waarvan het vermoedelijk werkvolume groter dan 500 mandagen is.

Op een tijdelijke of mobiele bouwplaats waar meerdere bouwdirecties met de uitvoering actief zijn, valt deze kennisgeving ten laste van de bouwdirectie (meestal is dit de aannemer) die als eerste de activiteiten op de bouwplaats uitvoert.

Voor de tijdelijke of mobiele bouwplaats waar één of meer gevaarlijke werken worden uitgevoerd door één enkele aannemer, is de voorafgaandelijke kennisgeving slechts verplicht indien de totale duur van alle werken 5 werkdagen overschrijdt.

In het kader van de administratieve vereenvoudiging moeten alle werken in onroerende staat in het kader van artikel 30bis sinds 01/01/2014 aangegeven worden, aangegeven worden ook als het geen tijdelijke of mobiele werven betreft, dus bouw, verbouwing, afwerking, herstelling, onderhoud, reiniging afbraak. Voorbeelden zijn onderhoud van centrale verwarming, de schoonmaak van gebouwen, het onderhoud van het terrein, het leggen van kabels, leggen van een terras, ...).

De volgende werken moeten aangegeven worden indien het contract tussen de aannemer en de opdrachtgever voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Het bedrag is hoger of gelijk aan 30.000 €
- Het bedrag ligt onder de 30.000 € en er is één of meerdere onderaannemers.
- Het bedrag ligt onder de 5.000 € en er is meer dan 1 onderaannemer

De aangifte gebeurt aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Meer info en aangifte zie:.

https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/ddt/index.htm

https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/ddt/documents/pdf/manual_N.pdf

2.2.2. AANWEZIGHEIDSREGISTRATIE OP BOUWWERVEN > 800.000 EURO

Sinds 1 april 2014 is het verplicht om aanwezigheden van actieve werknemers op bouwwerven >800.000 euro te registreren. Deze verplichting heeft als doel om de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te verbeteren en om in te gaan tegen oneerlijke concurrentie.

Wie moet zich registreren:

Categorie	Registratieplicht
Arbeiders	Ja
Zelfstandigen	Ja
Actieve vennoten	Ja, als ze onroerende activiteiten uitoefenen.
Veiligheidscoördinatoren	Ja
Architect, als hij handelt als bouwdirectie belast met het ontwerp of met de controle op de uitvoering	Ja
Bijzondere beroepsgroepen	
c. Operator van de betonpomp	Ja
Interimwerknemers	Ja
Stagiair (die werken in onroerende staat uitvoert)	Ja
(Niet-bezoldigde) leerlingen-stagiairs	Ja
Student die werken in onroerende staat uitvoert	Ja
Grensarbeider	
<ul style="list-style-type: none">Hij is door een Belgische onderneming tewerkgesteldHij is opgenomen in het personeelsbestand van de onderneming	Ja, als hij werken in onroerende staat uitvoert.

De registratie kan dag per dag of voor meerdere dagen gedaan worden alvorens de betrokken werknemer begint te werken. De werfregistratienummers dienen op een goed zichtbare plaats uitgehangen te worden.

Meer info zie:

https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/checkinatwork/index.htm

https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/checkinatwork/documents/pdf/Slides_checkinatwork_NL_V9.pdf

2.3. TAALGEBRUIK

Op de werf dient minstens één persoon aanwezig te zijn die de taal machtig is van het taalgebied waar de werken worden uitgevoerd en die zich voldoende verstaanbaar kan maken tov. de aanwezige werknemers. Voor wat betreft de veiligheidsvoorschriften kunnen anderstaligen terecht op www.contracteranto.com waar:

- Aannemers en hun preventieafdelingen die veel werken met anderstalige operationele werknemers voor korte periodes, veiligheidsvoorschriften, regelgeving, enz. in andere talen vinden.

2.4. DE ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INTERVENANTEN

De opdrachtgever en bouwdirectie belast met het ontwerp voor de betreffende netwerken is Telenet N.V. gevestigd te Mechelen, Liersesteenweg nr 4

De bouwdirectie belast met de uitvoering zijn de subcontractors van Telenet N.V. wiens opdrachten vastliggen via een raamovereenkomst.

De bouwdirectie belast met de controle is Telenet N.V. gevestigd te Mechelen, Liersesteenweg nr 4

De veiligheidscoördinatie ontwerp en verwezenlijking gebeurt door Safecon bvba.

2.5. AANVRAGEN VAN DE LIGGINGSPLANNEN VAN NUTSLEIDINGEN

Vanaf de ontwerpfase dienen liggingsplannen van aanwezige nutsleidingen opgevraagd te worden. Het betreft hier zowel federale als gewestelijke wetgeving

Het Koninklijk Besluit van 21 september 1988 betreffende de voorschriften en verplichtingen van raadplegingen en informatie bij het uitvoeren van werken in de nabijheid van installaties van vervoer van gasachtige en andere producten door middel van leidingen.

Het Vlaamse Klipdecreet van 14 maart 2008 houdende de ontsluiting en de uitwisseling van informatie over ondergrondse kabels en leidingen (B.S. 6 mei 2008)

Het uitvoeringsbesluit van 20 maart 2009 houdende de ontsluiting en uitwisseling van informatie over ondergrondse kabels en leidingen.

Het decreet van 10 december 2010 houdende wijziging van het KLIP-decreet van 14 maart 2008, wat betreft het indienen en afhandelen van een planaanvraag alsook de bijhorende strafbepalingen (B.S. 24 december 2010)

Het decreet van 17 januari 2014 houdende wijziging van het KLIP-decreet van 14 maart 2008, wat betreft de wijze van het afhandelen van een planaanvraag (B.S. 10 februari 2014)

NOOT: nieuwe KLIP gaat in voege van 1 januari 2016 houdende wijziging van het KLIP-decreet van 14 maart 2008, wat betreft het volledig digitaal verwerken van alle aanvragen.

De Ordonnantie betreffende de toegang tot en de uitwisseling van informatie over ondergrondse kabels, buizen en leidingen van 26 juli 2013 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2.6. NUTTIGE NUMMERS ZOALS IN GEVAL VAN SCHADE / HERSTELLINGEN

Deze worden gegeven in een document in bijlage 7

Dit document dient duidelijk zichtbaar op de bouwplaats uitgehangen te worden, bij voorkeur in elke werfkeet, voor zover deze aanwezig is. De inhoud ervan dient toegelicht te worden aan de werknemers.

3. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE INTERVENANTEN

3.1. DEFINITIES

Veiligheidscoördinator-ontwerpfase:

Iedere persoon die door de opdrachtgever of de bouwdirectie **belast met het ontwerp**, belast is om zorg te dragen voor de coördinatie betreffende veiligheid en gezondheid tijdens de uitwerkingsfase van het ontwerp van het bouwwerk.

Veiligheidscoördinator-uitvoeringsfase:

Iedere persoon die door de opdrachtgever, de bouwdirectie **belast met de uitvoering** of de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering, belast is om zorg te dragen voor de coördinatie betreffende veiligheid en gezondheid tijdens de uitvoering van het bouwwerk.

De bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering:

Natuurlijke of rechtspersoon die voor rekening van de opdrachtgever zorg draagt voor het **toezicht** op de uitvoering van het bouwwerk (bv. toezichter of een studie bureau).

De aannemer:

Natuurlijke of rechtspersoon die **activiteiten verricht** tijdens de uitvoeringsfase van het bouwwerk, ongeacht of hij werkgever of zelfstandige is of een werkgever die samen met zijn werknemers werkt op de bouwplaats.

De zelfstandige:

Natuurlijke persoon die een **beroepsactiviteit uitoefent** waardoor hij niet verbonden is door een arbeidsovereenkomst of waardoor zijn rechtspositie niet eenzijdig geregeld is door de overheid.

De opdrachtgever:

Natuurlijke of rechtspersoon **voor wiens rekening** een bouwwerk wordt verwezenlijkt (in dit geval Telenet).

De bouwdirectie belast met het ontwerp:

Natuurlijke persoon **die voor rekening van de opdrachtgever** zorg draagt voor het ontwerp van het bouwwerk (bv. de architect).

De bouwdirectie belast met de uitvoering:

Natuurlijke of rechtspersoon die voor rekening van de opdrachtgever **zorg draagt** voor de **uitvoering van het bouwwerk** (bv. de aannemer).

3.2. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE INTERVENANTEN

Veiligheidscoördinator-ontwerpfase:

- Stelt het veiligheids- en gezondheidsplan op
- Past het veiligheids- en gezondheidsplan aan
- Maakt de elementen uit het plan over aan de tussenkomende partijen voor zover deze elementen hen aanbelangen
- Controleert de overeenstemming van de delen van de offertes met het veiligheids- en gezondheidsplan
- Opent het coördinatiedagboek en postinterventiedossier, houdt ze bij en vult ze aan
- Draagt het veiligheids- en gezondheidsplan, het coördinatiedagboek en het postinterventiedossier over aan de opdrachtgever of, al naargelang het geval, aan de bouwdirectie belast met het ontwerp, en stelt die overdracht en het einde van het ontwerp van het bouwwerk vast in het coördinatiedagboek en in een afzonderlijk document.

Veiligheidscoördinator-uitvoeringsfase:

- Past het veiligheids- en gezondheidsplan aan
- Houdt het coördinatiedagboek bij en vult het aan
- Noteert in het coördinatiedagboek de tekortkomingen van de verschillende partijen en stelt de opdrachtgever, of al naargelang het geval de bouwdirectie belast met de controle of de bouwdirectie belast met de verwezenlijking, hiervan in kennis. Noteert de opmerkingen van de aannemers in het coördinatiedagboek en laat ze door de betrokkenen viseren
- Roept de coördinatiestructuur samen
- Vult het postinterventiedossier aan in functie van de elementen van het veiligheids- en gezondheidsplan die voor de uitvoering van latere werkzaamheden aan het bouwwerk van belang zijn
- Draagt, bij de voorlopige oplevering van de werken, het geactualiseerde veiligheids- en gezondheidsplan, het geactualiseerde coördinatiedagboek en het postinterventie-dossier over aan de opdrachtgever, of, al naargelang het geval, de bouwdirectie belast met de controle of de bouwdirectie belast met de verwezenlijking en stelt die overdracht vast in een proces-verbaal dat bij het postinterventiedossier wordt gevoegd.

De aannemer:

- Aan de opdrachtgever de nodige informatie verstrekken over de risico's eigen aan die werken
- Zijn medewerking verlenen aan de coördinatie en samenwerking
- De personen belast met de aanstelling van de veiligheidscoördinator-verwezenlijking controleren dat deze:
- Zijn opdrachten volledig vervult
- Betrokken wordt bij alle etappes van de werkzaamheden betreffende de verwezenlijking van het bouwwerk
- Alle informatie krijgt die nodig is voor de uitvoering van zijn opdrachten
- Hen bij het einde van zijn opdracht een exemplaar van het veiligheids- en gezondheidsplan, het coördinatiedagboek en het postinterventie-dossier tegen ontvangstbewijs overmaakt.

De opdrachtgever:

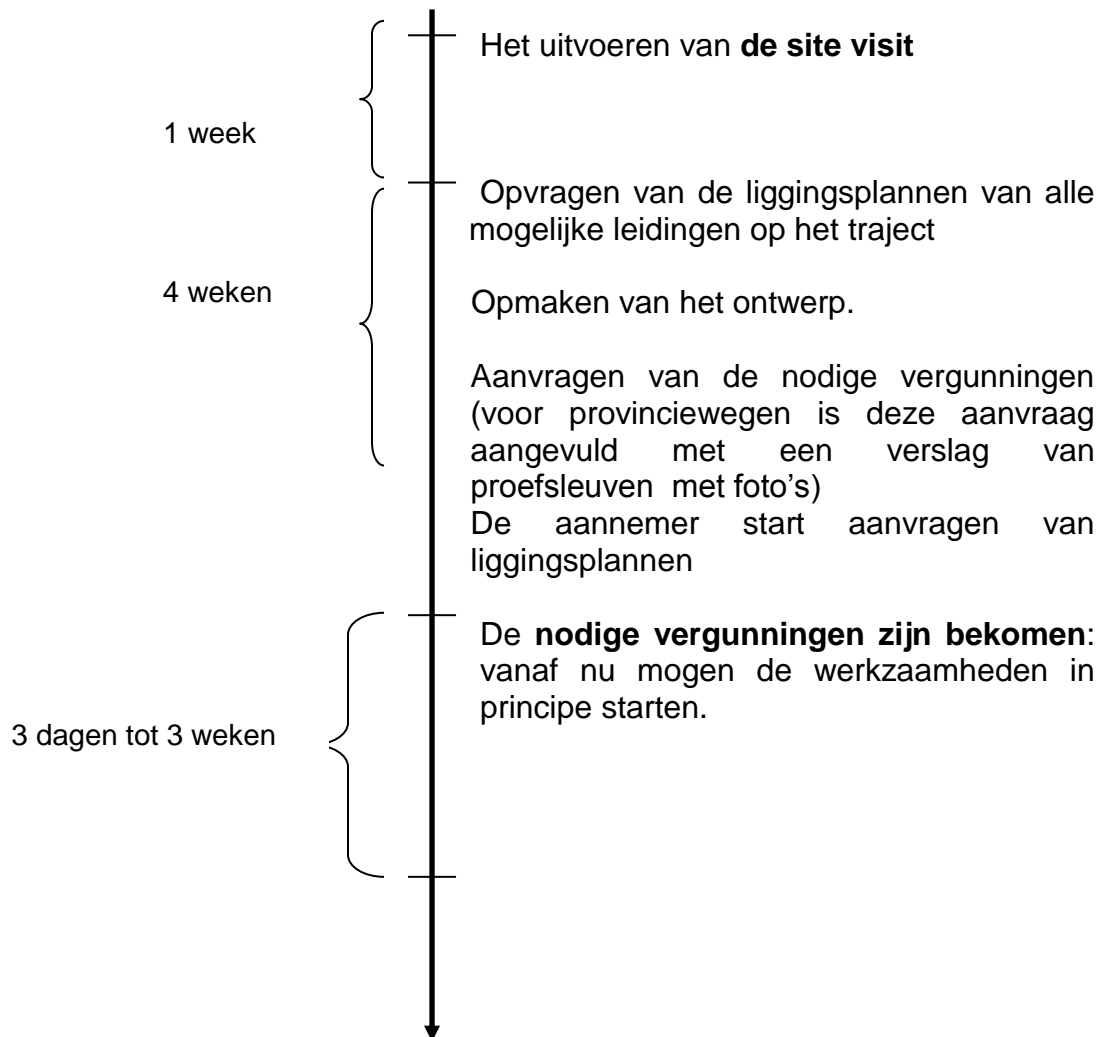
- De opdrachtgever is ertoe gehouden een exemplaar van het veiligheids- en gezondheidsplan aan de aannemer over te maken
- Wanneer het bouwwerk professioneel of commercieel gebruik bestemd is, moet de opdrachtgever:
 - De bepalingen van het veiligheids- en gezondheidsplan die op hem van toepassing zijn, naleven. Erover waken dat de aannemer de nodige informatie ontvangt in verband met de risico's inzake het welzijn van de betrokken personen op de plaats waar de werken worden uitgevoerd
 - Indien de werken in een inrichting van een werkgever worden uitgevoerd, erover waken dat de activiteiten op de plaats van uitvoering van de werken worden gecoördineerd en dat met de aannemer wordt samengewerkt bij de uitvoering van de maatregelen inzake veiligheid en gezondheid van de personen betrokken bij het uitvoeren van de werken
 - De activiteiten op de plaats van uitvoering van de werken coördineren en met de aannemer samen werken bij de uitvoering van de maatregelen in verband met de veiligheid en gezondheid van de personen betrokken bij het uitvoeren van de werken.
 - de plaats van uitvoering van de werken worden gecoördineerd en dat met de aannemer wordt samengewerkt bij de uitvoering van de maatregelen inzake veiligheid en gezondheid van de personen betrokken bij het uitvoeren van de werken
 - De activiteiten op de plaats van uitvoering van de werken coördineren en met de aannemer samen werken bij de uitvoering van de maatregelen in verband met de veiligheid en gezondheid van de personen betrokken bij het uitvoeren van de werken.

4. SCHEMA VAN DE CHRONOLOGISCHE WERKZAAMHEDEN

4.1. DE ONTWERPFASE:

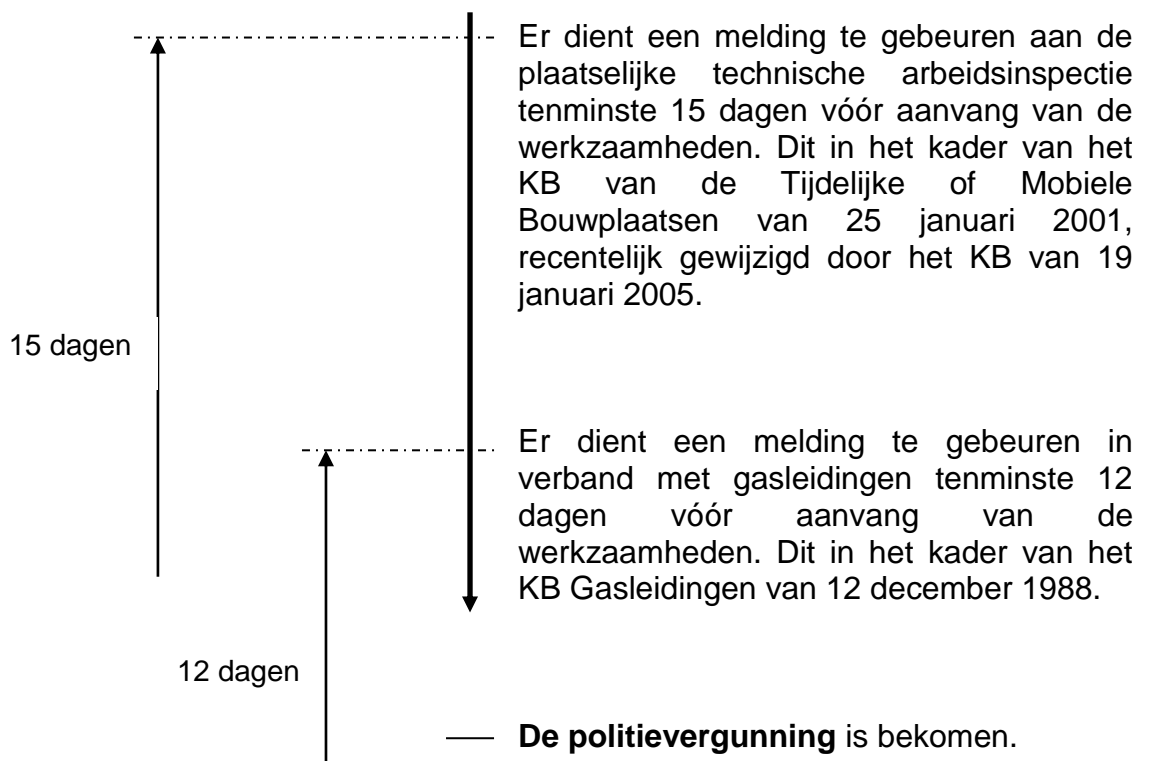
(totale duurtijd : 8 à 10 weken)

De aannemer heeft ondertussen alle “exacte” liggingsplannen in zijn bezit (hierop staat de exacte ligging van alle leidingen, o.a. water, elektriciteit en gasleidingen).

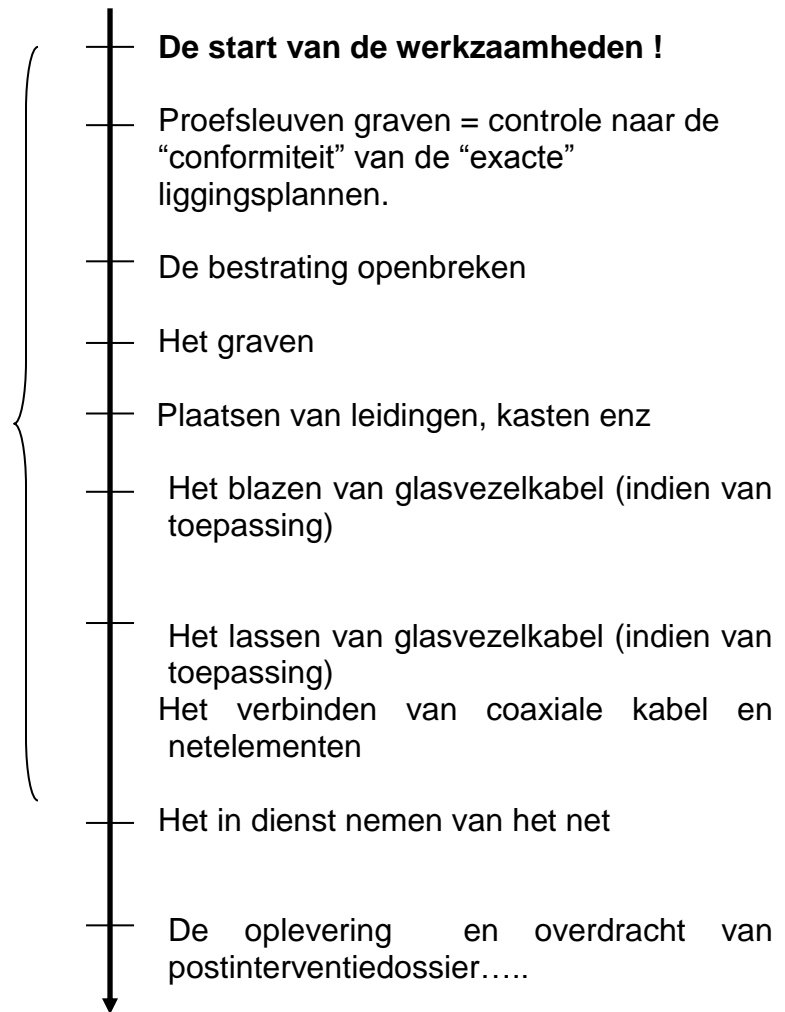
De aannemer moet nu nog **de politievergunning** aanvragen. Hiervoor dient de aannemer eerst een **signalisatieplan** op te stellen waarna hij dit laat goedkeuren of wijzigen door de politie. Zie ook MB van 7/5/1999 of indien in Vlaanderen SB250 onder Hoofdstuk 10.

De werkzaamheden mogen aanvangen!

4.2. DE VERWEZENLIJKINGSFASE:

5. HET VEILIGHEIDS EN GEZONDHEIDSPLAN – ALGEMENE INFORMATIE, WERFSIGNALISATIE EN INRICHTINGSPLAN

5.1. ALGEMENE BESCHRIJVING VAN DE VERSCHILLENDE UITVOERINGSFASEN TIJDENS EEN PROJECT

5.1.1. Tijdens de ontwerpfase:

De **trajectverkenning** zowel op openbare weg als op privé terrein (door ontwerper of aangestelde);

- Foto's nemen;
- Opmetingen verrichten;
- Aanduidingen of markeringen maken;
- Invullen van het document "risicoanalyse ontwerp".

Vooraleer de uitvoering van een werk (project) te starten is het de taak van de verantwoordelijke voor het ontwerp van de werken (ontwerper of aangestelde) een site-visit bespreking te houden.

Tijdens deze meetings worden al de veiligheid-, welzijns- en gezondheidsaspecten (b.v. door middel van een checklist) die tijdens de uitvoering van de werken aan bod komen besproken. De resultaten van deze vergaderingen (inclusief een lijst met de vermelding van de namen en handtekening van de deelnemers) worden ook gerapporteerd aan de veiligheidscoördinator, en dit in het geval dat Telenet het pilootschap draagt.

- Het **ontwerpplan** opmaken (dit is een indicatief ontwerpplan));
- Het aanduiden van de hoog risico leidingen volgens "briefing 45"
- Het maken van een melding aan de veiligheidscoördinator samen met een korte beschrijving van het type werkzaamheden en waarom er verhoogd risico aanwezig is
- Het aanvragen van de **nodige vergunningen tot het plaatsen van de nodige infrastructuur** (geen politie of signalisatie vergunning).
- Het opmaken van verschillende schema's (las-, patch-, blaasschema's, enz...);
- Bestuderen van de opgelegde voorwaarden zoals beschreven in de bekomen diverse **vergunningen** (door de projectverantwoordelijke);

5.1.2. Het uitvoeren van een start-werk vergadering :

Vooraleer de uitvoering van een werk (project) te starten is het de taak van de verantwoordelijke voor de uitvoering van de werken een start-werkvergadering te houden met de Telenet inspecteurs en met het personeel (ploegbazen en uitvoerenden) van de onderaannemers.

Tijdens deze meetings worden specifieke veiligheid-, welzijns- en gezondheidsinstructies (bv. door middel van een checklist) besproken die van belang zijn tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld:

- het uitwisselen gegevens aanspreekpunten van de verschillende partijen
- de toegang tot de bouwplaats

- de veiligheidsintroductie werknemers
- de noodplannen incl. de nuttige telefoonnummers
- het gebruik van PBM's
 - de ongevals- en incidentmelding
 - de afvalverwijdering

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen eigen personeel en personeel in onderaanneming.

De resultaten van deze vergaderingen (inclusief een lijst met de vermelding van de namen en handtekening van de deelnemers) worden ook gerapporteerd aan de preventieadviseur.

- Voor al **de kleinere werken** (minder dan 30 werkdagen én minder dan 20 werknemers gelijktijdig aanwezig of minder dan 500 mandagen) kan deze start-werkvergadering samenvallen met de periodieke vergadering met alle aannemers bij Telenet.
- Betreft het **een groot werk** (meer dan 30 werkdagen én meer dan 20 werknemers gelijktijdig aanwezig of meer dan 500 mandagen) dan dient deze start-werkvergadering op een dan nader te bepalen plaats en datum plaats te vinden.

5.1.3. Tijdens de uitvoeringsfase :

- **Vorbereiding van de graaf- en coaxwerken** in verband met logistiek, veiligheid, enz.... (door projectverantwoordelijke);
- **De nodige opmetingen doen** om een as-built plan van de graafwerken te kunnen opstellen (uitgezonderd de boorprofielen). Zowel het opmeten als het tekenen gebeurt door de toezichter van Telenet
- Het **uitmeten van de coaxverbinding** (door projectingenieur, de inspecteur en de lasser);
- Het uitvoeren van een **TDR-meting** aan de coaxverbinding;
- De **vrijgave van de coax of kabel** (door projectingenieur);

5.1.4. Het uitvoeren van werkplekinspecties tijdens de uitvoering van de werkzaamheden

De toezichters voeren op regelmatige basis werfbezoeken uit (met behulp van een digitaal foto toestel, het invullen van het field visit verslag, waarbij ze eveneens het werfdagboek invullen) op de werf teneinde na te gaan of de contractors zich houden aan de desbetreffende voorkomingsmaatregelen voor specifieke risico's zoals bepaald werd tijdens de start-werkvergadering en beschreven in de risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen in bijlage 3.

Hiervan zal een rapport naar de projectverantwoordelijke en veiligheidscoördinator gemaakt worden die eventuele tekortkomingen direct zal melden aan de desbetreffende aannemer.

De volledig risico-inventarisatie van bovenstaande activiteiten werd uitgevoerd door Telenet en bevindt zich in bijlage 3.

5.2. DE DIVERSE AANNEMERS ZORGEN VOOR:

- De **proefsleuven** (Max. 1,20 m diep) **maken** (in opdracht van de projectingenieur Telenet).
- Manueel graven of zuiggraven.
Zie: http://www.beswic.be/nl/topics/nutsvoorzieningen/safe_digging
- De nodige signalisatie aanbrengen.

Vorbereiding van de graafwerken (in opdracht van de projectingenieur Telenet).

- Waarschuwen van de diverse overheden;
- Het aanvragen van de nodige vergunningen;
- Verwittiging van bewoners, meldingsplicht.
- Feedback van de aannemer naar Telenet in verband met de aanvraag van liggingsplannen én de aanwezigheid van gasleidingen volgens het Koninklijk Besluit van 21 september 1988 betreffende de voorschriften en de verplichtingen van raadpleging en informatie bij het uitvoeren van werken in de nabijheid van installaties van vervoer van gasachtige en andere producten door middel van leidingen.
- Het **uitvoeren van de graafwerken, inclusief boringen** (in opdracht van de projectingenieur Telenet).
- Aanvoer van een graafmachine.
- Voor boringen dient een profiel opgesteld te worden met informatie met betrekking tot horizontale ligging van de boring (dus niet enkel het profiel). Deze informatie dient doorgegeven te worden aan de inspecteur van Telenet.
- De nodige signalisatie plaatsen.

De volledige risico-inventarisatie en te nemen maatregelen van bovenstaande activiteiten werd uitgevoerd door Telenet en bevindt zich in bijlagen 4 en 5.

5.3. DE WETTELIJKE REGISTRATIES IN HET KADER VAN HET KB TIJDELIJKE OF MOBIELE BOUWPLAATSEN VAN 25 JANUARI 2001 :

Er wordt een **veiligheids- en gezondheidsplan** opgesteld door de veiligheidscoördinatoren (ontwerp en uitvoering) dat de inventarisatie van de mogelijke gevaren bevat door de uitvoering van een risicoanalyse waarbij de risicobeoordeling de nodige prioriteiten bepaald van de opgestelde preventiemaatregelen ter voorkoming van de risico's waaraan de werknemers kunnen blootgesteld worden tijdens de uitvoering van de bouwwerken door de aard van de diverse werkzaamheden.

Er wordt een **werfdagboek** (incl. **coördinatiedagboek**) aangelegd en bijgehouden door de aannemer met welke aanpassingen (o.a. opmerkingen, beslissingen of vaststellingen van aannemers) er aan het veiligheid- en gezondheidsplan moeten gebeuren in de loop der werkzaamheden en welke gevolgen er effectief aan gegeven werden, inclusief de opname van ongevallen.

Er wordt een **postinterventiedossier** aangelegd door de veiligheidscoördinatoren (ontwerp en uitvoering) waarin alle nuttige elementen (architecturale, technische of organisatorische elementen) betreffende veiligheid en gezondheid worden verzameld waarmee bij eventuele latere werkzaamheden (herstelling, onderhoud of sloop) moet rekening gehouden worden. Al deze informatie bevindt zich in het specifiek dossier per werk.

Bij het **einde van de werkzaamheden** (of voorlopige oplevering) worden alle documenten (het geactualiseerde (aangepast aan de stand en de evaluatie van de werkzaamheden) veiligheid- en gezondheidsplan, het werfdagboek en het postinterventiedossier) door de veiligheidscoördinator-uitvoering (de projectingenieur) overgedragen aan de opdrachtgever (Telenet) en gearchiveerd.

Deze archivering gebeurt via een afzonderlijk proces-verbaal dat bij het postinterventiedossier gevoegd wordt.

5.4. VERANTWOORDELIJKHEID:

De hoofdaannemer staat in voor het nastreven, verwezenlijken en onder controle houden van de algemene en gemeenschappelijke veiligheidsvoorzieningen op de werf.

Hij dient bij de aanbesteding rekening houden met de kosten voor de beschreven gemeenschappelijke voorzieningen. Deze voorzieningen die de veiligheid hygiëne en verfraaiing van de werkplaatsen bewerkstelligen dienen tot het einde van de werfactiviteiten door de hoofdaannemer ter beschikking gesteld worden.

Elke aannemer is ertoe gehouden alle werken die hem toevertrouwd worden uit te voeren met naleving van de wettelijke schikkingen op het vlak van arbeidsveiligheid en -hygiëne. Hij is bijgevolg tegenover de bouwdirectie volledig aansprakelijke en verantwoordelijk voor het naleven en het doen naleven van alle wettelijke bepalingen, waaronder A.R.A.B., CODEX, AREI, Wet van 04/08/1996 betreffende het welzijn, de plaatselijk geldende milieureglementering, CAO's, evenals de bepalingen van dit algemeen coördinatieplan voor veiligheid, welzijn en gezondheid, door hemzelf, zijn werknemers, zijn onderaannemers, zijn leveranciers en zijn bezoekers. Elke aannemer dient daartoe instructies te geven aan de voornoemde partijen.

Elke aannemer is ertoe gehouden enkel gekwalificeerde persoon en in te zetten op de werf die vertrouwd zijn met hun beroepsspecificatie en de gevaren evenals preventiemaatregelen die deze met zich meebrengen. Indien zou blijken dat een persoon de veiligheid-, welzijns- en gezondheidsinstructie niet kent of niet toepast, kan hem de toegang tot de werf ontzegd worden.

Elke aannemer dient erover te waken dat zijn werkzaamheden geen risico's meebrengen voor de andere werfdeelnemers en moet hij actief meewerken aan het door **de veiligheidscoördinator** opgestelde veiligheid-, welzijns- en gezondheid-coördinatieplan op de werf.

Elke aannemer dient zonder uitstel gevolg te geven aan de opmerking geuit door de bouwdirectie, haar aangestelde en de veiligheidscoördinator. Onder geen enkele voorwaarde kan het stilleggen van de werf omwille van veiligheidsredenen verhaald worden op de bouwdirectie, en bijkomende kosten voor de bank of een verlenging van de uitvoeringstermijn of het niet opvolgen van de planning met zich meebrengen. Bij niet naleving van de door de bouwdirectie of veiligheidscoördinator gemaakte opmerkingen kan de bouwdirectie ertoe overgaan het nodige te doen of te laten doen door derden op kosten van de in gebreke gebleven aannemer.

De voertaal voor het dossier en de omgang op de werf is het **Nederlands**.

5.5. DOCUMENTEN:

Op de werf dient door de hoofdaannemer het coördinatiedagboek (ook werfdagboek genoemd) bijgehouden te worden dat te allen tijde ter beschikking dient gesteld te worden van de bouwdirectie, de veiligheidscoördinator en alle preventieadviseurs van de op de werf aanwezige ondernemingen, de algemene directie Toezicht van het Welzijn op het Werk (AD TWW) en de vertegenwoordigers van het N.A.V.B.

Elke aannemer dient een specifiek veiligheid-, welzijns- en gezondheidsplan op te stellen voor de uit te voeren werken.

Elke aannemer dient vóór de aanvang der werken **de intentieverklaring te ondertekenen** waarin zij getuigen op de hoogte te zijn van de geldende reglementering inzake veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de bouwplaatsen, evenals de in veiligheid-, welzijns- en gezondheidsplan opgenomen veiligheidsmaatregelen, **en getuigt deze te zullen naleven en te doen naleven door al zijn arbeiders, en eventuele aanwezige onderaannemers.**

Een kopie van deze verklaring dient opgenomen in het veiligheid-, welzijns- en gezondheidsplan en overhandigd aan de veiligheidscoördinator.

5.6. INTERNE HULPVERLENING:

De hoofdaannemer dient erover te waken dat er **minstens één persoon** met het **getuigschrift van hulpverlener per 20 arbeiders** aanwezig is op de werf. De namen van de eerste hulpverleners dienen aan iedereen kenbaar gemaakt te worden opdat er bij het kleinste incident onmiddellijk kan ingegrepen worden.

De werfleider stelt een verantwoordelijke aan die de verschillende noodprocedures kent en bijgevolg ook ingeval van nood de desbetreffende hulpdiensten kan alarmeren. Dit dient te gebeuren om misverstanden of dubbeloproepen te voorkomen.

Elke oproep dient gemeld te worden aan de preventieadviseur en de veiligheidscoördinator en genoteerd in het coördinatiedagboek.

Het EHBO-Lokaal dient zich te bevinden in de werfkeet van de werfleider en dient te allen tijde bereikbaar te zijn tijdens de diensturen. Dit lokaal dient kenbaar gemaakt te worden met het reglementaire pictogram.

Het lokaal dient voldoende ruim, goed verlucht, goed verlicht en van drinkwatervoorziening uitgerust te zijn, Het lokaal dient te beschikken over een verwarmingssysteem dat in elk seizoen een aan het gebruik waarvoor het bestemd is, een aangepaste warmte biedt. Het lokaal dient te allen tijde rein gehouden te worden.

Het lokaal dient uitgerust te zijn met het volgende:

- een gebruiksklare gewone draagberrie
- een kuipdraagberrie waarmee een persoon met behulp van de hijskraan kan verplaatst worden.
- twee aluminiumfolie dekens

- één verbandkist waarvan de inhoud aangepast is aan de werkzaamheden en gevaren verbonden aan een specifieke uitvoering op de werf, de samenstelling gebeurt in samenspraak met de preventieadviseur en arbeidsgeneesheer. volgens KB eerste hulp van 15/12/2010

Op de werven waar geen werfkeet aanwezig is dienen minstens de nodige EHBO-voorzieningen en noodprocedures aanwezig te zijn.

5.7. BRANDBESTRIJDING:

Elke arbeider die op de werf aanwezig is dient een beknopte opleiding genoten te hebben betreffende het blussen van branden en het gebruik van de op de werf aanwezige blusapparaten, zij het CO₂, waterschuim- of poederblussers. Deze opleiding mag bestaan uit een toolbox meeting.

De plaats van het brandbestrijdingsmateriaal dient met de daartoe bestemde pictogrammen aangegeven worden.

Indien geen specifieke noodprocedure is uitgewerkt dient bijlage 11 gevolgd te worden.

5.8. ORDE EN NETHEID:

Op werven waar de orde en netheid niet nageleefd wordt, daalt niet alleen de productiviteit van de arbeiders, maar stellen we eveneens vast dat het aantal ongevallen stijgt. Vandaar het belang de orde onafgebroken ter hand haven en te promoten op de werf, en dit voor elke persoon die de bouwplaats betreedt,

Bij het einde van de dagtaak dienen alle werkposten systematische gecontroleerd te worden en gereinigd van achtergebleven vuil. Dit dient onmiddellijk in de daartoe bestemde afvalcontainers gestart te worden. Deze dienen tijdig geledigd te worden.

Bij het niet naleven van deze orde en netheid zullen de verantwoordelijken terechtgewezen worden en kunnen er bijkomende maatregelen getroffen worden.

Het is te allen tijde verboden afval te verbranden op de bouwplaats.

5.9. COLLECTIEVE EN INDIVIDUELE BESCHERMINGSMIDDELEN:

Van bij de start van de bouwwerken tot het einde dient iedereen die de werf betreedt **een veiligheidshelm** te dragen die voldoet aan de norm EN 397;

Ook dienen **veiligheidsschoenen** gedragen te worden, voorzien van een stalen tip, stalen zool en antislip, volgens de eisen van de norm EN ISO 20345 betreffende de persoonlijke beschermingsmiddelen (**type S3**).

De hoofdaannemer dient ervoor te zorgen dat er steeds een 10-tal helmen in overschot aanwezig zijn op de werf voor bezoekers die niet in het bezit zijn van een helm. Indien er groepsbezoeken op de werf plaatsvinden, waarvoor de bouwdirectie haar toestemming verleende, dient erop gelet te worden dat ook de bezoekers allen een veiligheidshelm en veiligheidshandschoenen dragen.

Indien het risico bestaat op vallen van hoger gelegen niveau waar geen collectieve beschermingsmaatregelen konden genomen worden dienen de arbeiders die dit risico lopen uitgerust te worden met een gekeurd **veiligheidsharnas**, die voldoet aan de normen NBN-EN 360 tot en met 365 en hiernaar verwijzende. Afhankelijk van de hoogte waarop het

harnas zal gedragen worden dient het harnas eveneens uitgerust te worden met een valdemper, Het dragen van een heupgordel wordt niet aanvaard en zal gesanctioneerd worden.

De heupgordel mag enkel gebruikt worden om zich te positioneren.

Elke aannemer is verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen aan zijn arbeiders en arbeiders van co-aannemers (of leden van de bouwdirectie) die t.g.v. van de door hem uitgevoerde werkzaamheden risico's lopen. Zie ook de bepalingen in koninklijk besluit van 30 augustus 2013 tot vaststelling van algemene bepalingen betreffende de keuze, de aankoop en het gebruik van collectieve beschermingsmiddelen en de bepalingen mbt stellingen, EN 12811 en hellende daken, EN13374.

Elke aannemer dient erover te waken dat hij **zijn werkpost veilig achterlaat**. Hij dient beveiligingen aan te brengen zolang de bouwdirectie en de veiligheidscoördinator dit nodig acht. De aannemer staat te allen tijde in voor de goede staat en stabiliteit van de aangebrachte beveiligingen, ook indien hij tijdelijk niet op de werf aanwezig zou zijn. Veiligheid kan alleen als iedereen eraan meewerkt. Daarom is het vanzelfsprekend dat de aannemers elkaars werk met betrekking tot de getroffen veiligheidsmaatregelen moeten respecteren. Geen stutten, ophangingen, ... mogen verwijderd of verplaatst worden zonder voorafgaand overleg of zonder een ander doeltreffende beveiliging in de plaats te stellen.

In sommige omstandigheden, zoals het bevestigen van **stellingen**, kan het noodzakelijk zijn dat bepaalde zaken aan de al gebouwde constructie dienen bevestigd te worden. Zo dit noodzakelijk geacht wordt dient de aannemer eerst overleg te plegen met de bouwdirectie, opdat de meest geschikte plaats en meest efficiënte plaats bepaald kan worden. De aannemers dienen **steeds berekeningsnota's te kunnen voorleggen** van de draagkracht en de stabiliteit, en de veiligheid kunnen aantonen van dergelijke constructies.

Op basis van het Koninklijk Besluit van 13 juni 2005 betreffende het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, vragen wij uitdrukkelijk dat de arbeiders niet met ontbloot lichaam werken ter bescherming tegen scheikundige of agressieve producten en snij-, steek- en schaafwonden.

5.10. EIGEN AAN DE BOUWPLAATS GEBONDEN MOGELIJKE SPECIFIEKE WERKZAAMHEDEN EN HUN GEVAREN:

5.10.1. Ladders:

Er wordt op gewezen dat alle ladders qua vervaardiging, opstelling, gebruik, ...dienen te voldoen aan KB van 31/08/2005 betreffende het gebruik van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte.

Langdurige werkzaamheden met een ladder dient men echter te vermijden.

5.10.2. Bescherming tegen vallen van hoger niveau:

Als het uitvoeren van een speciaal werk het tijdelijk wegnemen van een beveiligingselement tegen het vallen noodzakelijk maakt, worden doeltreffende vervangende beveiligingsmaatregelen getroffen, zoals automatisch werkende leuning of

panelen, beweegbare leuningen of panelen, handvatten, veiligheidsgordels of elk ander middel om het vallen van werknemers, materieel of materialen te voorkomen.

5.10.3. Werken met machines.

Er wordt gewezen op het feit dat alle op de bouwplaats te hanteren machines dienen te voldoen aan de machinerichtlijn (Koninklijk Besluit van 12/08/2008 tot uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende machines) en conform de wettelijke schikkingen dienen te zijn.

De machines dienen steeds voorzien te zijn van de alle door de wetgeving en voor de veiligheid noodzakelijke veiligheidsinrichtingen. Deze mogen onder geen enkele omstandigheid geblokkeerd worden, en dienen altijd gebruikt te worden.

Indien herstellingswerken aan machines uitgevoerd dienen te worden mag dit uitsluitend door daartoe opgeleid personeel. Er dient opgelet te worden dat vóór om het even welke bewerking uitgevoerd wordt eerst en vooral de elektrische voeding losgekoppeld wordt, en dit op zulke wijze dat een "toevallige" voorbijganger ze niet terug aankoppelt.

Wanneer de betrokken machines aan de aannemer toebehoren, is deze belast met de procedure welke moet nageleefd worden voor de interventie.

Machines die aan wettelijke keuringen onderworpen zijn, moeten effectief in orde zijn alvorens op de werf gebruikt te worden.

5.11. HET GEBRUIK VAN SPECIFIEKE ARBEIDSMIDDELEN OF -METHODEN MET SPECIFIEKE RISICO'S:

5.11.1. De draagbare slijpmachine:

Het risico op ongevallen ligt bij de draagbare slijpmachine bijzonder hoog. Vooral handen, vingers, ogen en gehoor vormen een kwetsbare partij. Reden te meer om de onderstaande veiligheidsmaatregelen strikt tot te passen:

De juiste schijf en machine kiezen:

Een gebarsten slijpschijf ligt aan de basis van de meeste ongevallen met slijpschijven. De **oorzaken** zijn uiteenlopend:

- Een foutief gemonteerde slijpschijf
- Een slijpschijf die niet aangepast is aan het te slijpen materiaal,
- Het klemmen van de schijf,

...

Daarom is het noodzakelijk dat je de machine en schijf afstemt op de aard en de grootte van het materiaal dat je wilt bewerken. Op het **etiket** van de schijf staat aangegeven voor welk materiaal ze geschikt is.

Persoonlijke beschermingsmiddelen:

Een gemiddelde slijpmachine brengt een geluidsniveau van 100 dB(A) voort. Vandaar dat **gehoorbescherming verplicht** is (vanaf 85 dB(A)).

Bij het slijpen kunnen ook kleine deeltjes materiaal weggeslingerd worden. Vandaar dat nauw aansluitende **werk(bescherming)kledij** én **oogbescherming verplicht** zijn.

Bij het bewerken van stof verwekkende materialen is het dragen van een **stofmasker verplicht**. Er kunnen immers schadelijke stoffen vrijkomen voor de ademhalingswegen en de longen.

Veiligheidshandschoenen zijn bij dergelijke werkzaamheden ook aangewezen. Zorg er wel voor dat ze goed aansluiten en je niet hinderen in je werk.

Hoe veilig gebruiken?

- Let op de aangenomen houding
- Hou de slijpmachine met beide handen vast en zorg dat het te slijpen materiaal goed vastgemaakt is (op een werkbank).
- Gebruik de slijpmachine steeds met een beschermkap.
- Naargelang de aard van het te slijpen materiaal kunnen zich bij het slijpen vonken vormen. Brandbare stoffen in de omgeving (jerrycans met benzine, papierafval,) zijn dus te vermijden. Houdt steeds een brandblusapparaat binnen handbereik. Voorzie indien nodig een vonkenscherm.
- Het is verboden om de slijpmachine in de buurt van een brandbare stof of in een explosieve omgeving te gebruiken.
- Het is verboden de schijf te verwisselen als de voedingsbron nog ingeschakeld is.
- Het is verboden te sleutelen aan de snelheidsregelaar.
- Het is verboden te slijpen met een beschadigde schijf
- Het is verboden te slijpen met een snijschijf én te snijden met een slijpschijf.
- Het is verboden de draagbare slijpmachine vast te zetten met een bankschroef om met beide handen het materiaal te kunnen vasthouden.
- Het is verboden om de beschermkap te verwijderen.
- Het is verboden om de montageopening te wijzigen om een groter schijf te monteren dan bestemd voor de machine.
- Het is verboden om de schroef voor de montage van de schijf te sterk aan te draaien.

5.11.2. Het elektrisch lassen:

Ook een deskundige lasser moet specifieke veiligheidsmaatregelen treffen als hij last, of het nu gaat gassmeltlassen of elektrische lasprocessen.

Een hele **reeks risico's** kunnen aanleiding geven tot ernstige verwondingen, waarvan we de belangrijkste toelichten:

Stralingen:

Tijdens het lassen is de lasser blootgesteld aan schadelijke ultraviolette en infrarode straling. Deze stralingen kunnen aanleiding geven tot ernstige verbranding en tasten ook het huidweefsel aan.

Elektrocutiegevaar:

De lastransfo, de elektrodehouder en de kabels moeten degelijk **geïsoleerd** zijn. Bij het inbrengen of wegnemen van de elektrode zijn isolerende handschoenen verplicht. Het lastoestel moet steeds geaard zijn (deze aardleiding moet in de voedingskabel opgenomen zijn).

Een lasser zelf maakt zich best de gewoonte eigen om zich van de grond te isoleren door een voetmat uit hout of rubber. Een vochtige of natte ondergrond is absoluut te vermijden.

Persoonlijke beschermingsmiddelen:

Katoenen werkkledij
Lederen schort
(isolerende) handschoenen (eventueel lang model)
(isolerende) beenkappen
lasscherm of lasmasker
nekbescherming

Voor meer info zie: <http://www.werk.belgie.be/moduleTab.aspx?id=613&idM=163>

5.12. INLEIDING – OMGAAN MET RISICO'S:

5.12.1. De definitie van een risico:

Een risico is de **kans** dat een bepaald **ongewenst effect** zal **plaatsvinden**.
Risico's kunnen we **beheersen** door zowel:

- de **kans**
- als het **gevolg**

Te **verkleinen**.

5.12.2. Beheersmaatregelen gericht op kans en gevolg:

Om de risico's het best te beheersen komt het er veelal op neer om zowel de **KANS** als het **GEVOLG** van het risico samen aan te pakken.

We trachten de risico's te verminderen tot een "**aanvaardbaar**" niveau en dit:

- Op technisch vlak: bv. afschermingen, beveiligingen.
- Door regels en voorschriften op te stellen: bv. werkprocedures, werkinstructies.
- Op menselijk vlak: bv. houding en gedrag.

Volgende stappen geven de **preventiehiërarchie** weer voor het beheersen van risico's:

- Het risico vermijden of uitschakelen (bvb. steeds de minst gevaarlijke producten gebruiken)
- Het risico inkapselen (bv. bewegende delen afschermen).
- De collectieve bescherming (bv. rookafzuiging)
- Persoonlijke beschermingsmiddelen indien al het voorgaande ontoereikend is. (bv. gehoorbescherming)
- Signalisatie (bv. goed zichtbare aanwijzingen door middel van pictogrammen)
- Instructies of vorming (bv. bij elk toestel moeten duidelijk verstaanbare instructies in de taal van de gebruiker beschikbaar zijn).

Om de **grootte van het risico** te kunnen inschatten spelen **2 factoren** een belangrijke rol:

- De kans: de kans dat een bepaald ongewenst gebeuren (ongeval) zal optreden is afhankelijk van de blootstellingstijd en de frequentie van het nemen van het risico.
- Het gevolg, het effect: de omvang van de gevolgen als de ongewenste gebeurtenis plaatsvindt.
- Kortweg gezegd: het risico is het resultaat van kans en effect:

RISICO = KANS x EFFECT

Wanneer de grootte van de gevolgen zodanig is dat er letsel of schade aan te pas komt, mag **geen enkel risico** genomen worden.

RISICO = $\underbrace{\hspace{10em}}_{\text{KANS x EFFECT}}$

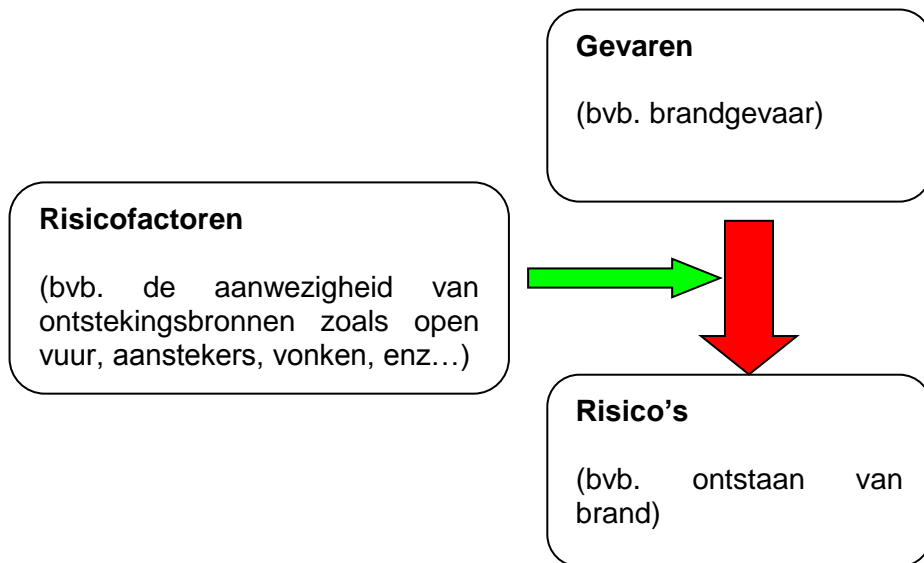
RISICO = BLOOTSTELLING x FREQUENTIE x EFFECT

5.13. DE RISICO-ANALYSE METHODIEK:

Van de voornaamste werkzaamheden werd een zo volledig mogelijke risicoanalyse opgesteld.

De voornaamste taken zijn hierin kort omschreven waarbij de ermee verbonden gevaren in interactie worden geplaatst met de overeenkomstige risico's en de aanwezige risicofactoren die de kans op het ontstaan van een risico kunnen beïnvloeden.

De risico evaluatie word uitgevoerd aan de hand van de **methode van Kinney** zoals hieronder beschreven:

BEGELEIDING BIJ RISICO-ANALYSES

$$R = K \times B \times E$$

Zie Bijlage 2: Kinney methode.

5.14. DE RISICO'S EN MAATREGELEN VOOR DERDEN OP WERVEN VAN NUTSMAATSCHAPPIJEN

Zie bijlage 3

5.15. DE RISICO'S EN MAATREGELEN BIJ WERKEN AAN HET COAXIALE NET EN / OF AANSLUITINGEN

Zie bijlage 4

5.16. RISICO'S EN MAATREGELEN BIJ WERKEN AAN GLASVEZELNET

Zie bijlage 5

5.17. DE RISICO ANALYSE VAN DE ONTWERPER

De ontwerper voert het stappenplan uit hoofdstuk 5.1.1 uit en maakt een specifieke risicoanalyse op voor de aanvang der werken (Ontwerpfase). Deze wordt toegevoegd bij elk dossier.

6. BIJLAGEN BIJ HET VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPAN

DE SPECIEFIEKE RISICO ANALYSES, WERKWIJZEN EN BEHEERSMAATREGELEN VOOR WERKEN AAN GEBOUWEN WORDEN BEPAALD EN TOEGEVOEGD PER PROJECT.

BIJLAGE 1: ONGEVALSAANGIFTE

BIJLAGE 2: KINNEY METHODE

BIJLAGE 3: RISICO'S EN MAATREGELEN VOOR DERDEN OP WERVEN VAN NUTSMAATSCHAPPIJEN

BIJLAGE 4: RISICO'S EN MAATREGELEN BIJ WERKEN AAN HET COAXIALE NET EN/OF AANSLUITINGEN

BIJLAGE 5: RISICO'S EN MAATREGELEN BIJ WERKEN AAN GLASVEZELNET

BIJLAGE 6: HET BOUWPLAATSREGLEMENT

BIJLAGE 7: DE BOUWPLAATSINRICHTING

BIJLAGE 8: NUTTIGE TELEFOONNUMMERS INGEVAL VAN SCHADE OF HERSTELLINGEN

BIJLAGE 9: OORLOGSMUNITIE OP DE WERKPLEK

BIJLAGE 10: GEVAARLIJKE PRODUCTEN – CONCORDANTIETABEL ETIKETTERING

BIJLAGE 11: NOODPROCEDURES BRAND & EHBO

BIJLAGE 12: LMRA WERKEN IN BESLOTEN RUIMTEN

**BIJLAGE 13: PRAKTISCHE INFORMATIE VOOR AANNEMERS DIE WERKEN NABIJ
PIJPLEIDINGEN**

BIJLAGE 1: Aangifte ongeval en incidenten.
 Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Analyserapport ongevallen, incidenten, gevaarlijke handelingen en -situaties
TELENET

Aard van het ongeval: (meerdere mogelijkheden aanduiden indien van toepassing)

☐ Arbeidsongeval op het werk (of dienstverplaatsing)	☐ EHBO-incident
☐ Woon-Werk ongeval	☐ Ongeval met derden betrokken
☐ Ongeval met uitsluitende materiële schade	☐ Bijna-ongeval – gevaarlijke handeling en/of –situatie

Beschrijf de gevaarlijke handeling en/ of -situatie:

.....

.....

.....

In te vullen door het slachtoffer (werknemer) of de rechtstreekse verantwoordelijke:

Naam en voornaam: Datum in dienst:/...../.....

Functie: Afdeling: Personeelsnummer:

Bediende van Aannemer / Onderaannemer Uitzendkracht Zelfstandige Andere

Geslacht: M V Leeftijd : -21 + 21

Wat was de locatie van het ongeval? (zo nauwkeurig mogelijk)

.....

.....

Ongevalsegevens:

Datum:/...../..... Uur:h Werkdag: Ma Di Woe Don Vrij Zat Zon

Normale werkuren: VM : van tot NM : van tot

Plaats van de letsels: linker rechter

☐ hoofd	☐ hals	☐ nek	☐ ogen	☐ romp	☐ handen	☐ vingers
☐ pols	☐ voeten	☐ tenen	☐ enkels	☐ bovenarm	☐ elleboog	☐ onderarm
☐ bovenbeen	☐ onderbeen	☐ knie	☐ rug	☐ schouder		

Aard der letsels:

☐ Snijwonde	☐ Brandwonde	☐ Verplettering	☐ Breuk	☐ Kneuzing	☐ Open wonde
☐ Schaafwonde	☐ Verstuijing/ verrekking	☐ Ontwrichting	☐ Misselijkheid		
☐ Bedwelming of vergiftiging	☐ Inwendige pijn (bv. buikpijn)	☐ Andere			

Waarmee was je bezig, juist vóór het ongeval:

.....

.....

.....

Beschrijf wat er gebeurd is, tijdens de fase van het ongeval:

.....

.....

.....

BIJLAGE 1: Aangifte ongeval en incidenten.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Getuigen van het ongeval / gevaarlijke handeling en /of -situatie:

Ooggetuige

Een eerste vernemer

Zonder getuige

Naam:

Naam:

Gevolgen:

Zonder werkonderbreking

Werk hervat na onderbreking van: uren.

Werk niet hervat, de vermoedelijke arbeidsongeschiktheid is: dagen.

EHBO ter plaatse uitgevoerd door (of geneesheer, welk ziekenhuis,)

(naam + adres):

Toegediende EHBO-verzorging:

Materiële schade:

Proces-verbaal opgesteld? Zo ja, nr. (kopie bij het verslag bijvoegen)

Zijn er onmiddellijk preventiemaatregelen genomen om herhaling te voorkomen? Welke?

.....
.....
.....

Doeg de getroffen op het ogenblik van het ongeval beschermingsmiddelen?

(helm, handschoenen, veiligheidsbril, aangezichtsscherm, beschermingsvest, gehoorbescherming, signalisatiekledij, veiligheidsschoenen, valbeveiliging, andere)

.....

Welke preventieve maatregelen zou U voorstellen om herhaling te voorkomen?

1.

2.

3.

Welke zijn de genomen en voorgestelde preventiemaatregelen? (In te vullen door de preventieadviseur)

Nr	Maatregelen (omschrijving, methode, middelen,.....)	Wie?	Wanneer?	Status (OK)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Opgemaakt op (datum):
Naam opsteller + handtekening

Visum (+datum) van de
preventieadviseur:

Visum (+datum) van de
veiligheidscoördinator:
(indien van toepassing)

Terug te sturen, samen met het medische attest eventueel een kopij van het opgemaakte proces-verbaal, of Europese aanrijdingformulier, naar Prevention & Safety, de veiligheidscoördinator, naar HR Admin indien Telenet werknemer, binnen de 2 werkdagen na het ongeval!

BIJLAGE 2: Kinney methode.
Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Kinney-Factoren

Waarschijnlijkheid W=	
0.1	Kan verwacht worden.
0.2	Praktisch onmogelijk.
0.5	Beschouwbaar maar zéér onwaarschijnlijk.
1	Alleen mogelijk op lange termijn.
3	Ongewoon, maar mogelijk.
6	Goed mogelijk.
10	Kan verwacht worden, bijna zeker.

Blootstellingsduur Frequentie B =	
0.5	Zeer zelden, zeer kort, onrechtstreeks.
1	Enkele malen per jaar, kort (< 1 uur), overwegend onrechtstreeks.
2	Maandelijks, Beperkt (<25% werkduur), af en toe rechtstreeks.
3	Wekelijks of occasioneel, deeltijds (25 à 75) regelmatig rechtstreeks.
6	Dagelijks tijdens de werkuren, voltijds (75 à 100%), bijna voortdurend rechtstreeks.
10	Voortdurend, continue (100%), Continue rechtstreeks.

Ernst E =	
1	Arbeidsongeval zonder werkverlet, tijdelijke hinder of ongemak zonder werkverlet, materiële schade < 250 €.
5	Arbeidsongeval met méér dan 1 dag werkverlet, kortstondig ziekteverzuim van méér dan 1 dag werkverlet, Materiële schade >250 €.
10	Arbeidsongeval met meer dan 1 week werkverlet, langdurige hinder of ziekteverzuim van méér dan 1 week werkverlet, materiële schade >2.500 €.
15	Arbeidsongeval met méér dan 1 maand werkverlet, langdurig ziekteverzuim > 30 dagen of blijvend ongemak, materiële schade > 5.000 €.
25	Arbeidsongeval met permanente invaliditeit, blijvende werkonbekwaamheid of meerdere ziektegevallen, materiële schade > 25.000 €.
50	Dodelijk ongeval, fataal aflopende ziekte of meerdere ernstige ziektegevallen, materiële schade > 250.000 €.

R= Risicowaarde				
Numeriek	Prioriteit	Risiconiveau	Evaluatiegraad	actieniveau
>= 300	A	Zéér hoog risico.	Onaanvaardbaar.	Ingrijpende risicobeheersingsmaatregelen noodzakelijk – onmiddellijke actie vereist.
>=120 en < 300	B	Hoog risico.	Boven het aanvaardingsniveau.	Bijkomende risicobeheersingsmaatregelen nemen – acties op korte termijn vereist.
>=30 en <120	C	Laag risico.	Aanvaardbaar mits handhaving en stelselmatige verbetering.	Specifieke maatregelen voor risicobeheersing – bijzondere aandacht – planmatige aanpak vereist.
<30	D	Aanvaardbaar risico.	Aanvaardbaar.	Algemene maatregelen – gewone aandacht vereist.

BIJLAGE 2: Kinney methode.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

$$R = P \times B \times E$$

Bij risicoschatting wordt de grootte van het risico uitgedrukt. Een risico is een functie van ($R = f(P, B, E)$):

Indien er specifieke gevaarlijke werkzaamheden plaatsvinden zoals beschreven in het Koninklijk Besluit van 25 januari 2001, o.a.:

- *gevaren van bedelving;*
- *het wegzinken of vallen;*
- *blootstelling aan chemische of biologische agentia;*
- *ioniserende stralingen;*
- *werken in de nabijheid van elektrische hoogspanningslijnen of -kabels;*
- *risico op verdrinking;*
- *ondergrondse werken en tunnelwerken;*
- *duikuitrusting; overdruk;*
- *springstoffen;*
- *de montage of demontage van geprefabriceerde elementen;*
- *het graven van sleuven of putten van meer dan 1,20 m diepte en het werken aan of in deze putten;*
- *het werken in de onmiddellijke nabijheid van materialen zoals drijfzand of slib;*
- *het werken met een valgevaar van een hoogte van 5 m of meer)*

dan worden hiervoor ook de nodige **specifieke preventiemaatregelen** beschreven in het veiligheids- en gezondheidsplan.

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuitvoerder	Preventiemaatregelen door alle derden
Graafwerken			
Sleuven en putten			
Werfmachines.	Aanrijdingen.	Oranje flikkerlicht op de werfvoertuigen – ALTIJD.	
		Akoestisch signaal bij achteruitrijden.	
		Gebruik signalisatiekledij verplicht .	Signalisatiekledij verplicht.
		Plaatsen van signalisatie in samenspraak met de projectleider. De signalisatie kan bestaan uit Voorsignalisatie, hoofd- en nasignalisatie, soldaatjes voorzien van een knipperlicht, oranje signalisatienetten, enz	
	Beweging machine.	Oranje flikkerlicht op de werfvoertuigen – ALTIJD.	
		Akoestisch signaal bij het achteruitrijden.	
		Verbod om in de draaicirkel van de machine te komen.	Verbod om in de draaicirkel van de machine te komen.
		Gebruik veiligheidshelm verplicht.	Veiligheidshelm verplicht.
		Extra aandacht van de bestuurder bij het zwenken van de machine.	Extra aandacht van de bestuurder bij het zwenken van de machine.
Sleuf- en putwanden.	Verzakken / instorten.	Sleuven uitvoeren in talud vorm of met trappen.	
		Indien nodig bronbemaling plaatsen.	
		Stutten van sleuven en putten door de uitvoerder.	
		Afbakening van de sleuven en putten op randafstand afhankelijk van de diepte.	Afstand bewaren.
		Materialen minstens 1 meter van de sleuf stapelen.	
	Struikelen / verzwikken / vallen.	Afbakening van de sleuven en putten op randafstand afhankelijk van de diepte.	Afstand bewaren.
		De werf dagelijks opruimen.	Afval in de daartoe aanwezige containers werpen.
		Gebruik veiligheidsschoenen verplicht	Veiligheidsschoenen verplicht.
Weggenomen verhardingen.	Omvallen stapeling.	Indien mogelijk de materialen onmiddellijk afvoeren naar hetzij een opslag ruimte hetzij naar een andere werf.	

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuvoerder	Preventiemaatregelen door alle derden
Graafwerken			
Sleuven en putten		Materialen niet in de nabijheid van de sleuf stapelen.	Afstand bewaren.
	Struikelen / verzwikken / vallen.	Afbakening van de sleuven en putten op randafstand afhankelijk van de diepte.	Afstand bewaren.
		De werf effenen na het wegnemen van de verharding.	
		Gebruik veiligheidsschoenen verplicht	Veiligheidsschoenen verplicht;
Uitgegraven gronden.	Verzakken.	Hoek ophoging < 45° of trapsgewijs uitgraven.	
		Afbakening van de uitgegraven gronden op afstand afhankelijk van de hoogte.	Afstand bewaren.
	Struikelen / verzwikken / vallen.	Afbakening van de uitgegraven gronden op afstand afhankelijk van de hoogte.	Afstand bewaren.
		De werf effenen na het uitgraven.	
	Gebruik veiligheidsschoenen verplicht.	Veiligheidsschoenen verplicht.	

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuitvoerder	Preventiemaatregelen door alle derden	
Bouwkundige werken				
Uitgraving fundering				
Werfmachines.	Aanrijdingen.	Oranje flikkerlicht op de werfvoertuigen – ALTIJD.		
		Akoestisch signaal bij achteruitrijden.		
		Gebruik signalisatiekledij verplicht.	Signalisatiekledij verplicht.	
	Beweging machine.	Plaatsen van signalisatie in samenspraak met de projectleider. De signalisatie kan bestaan uit Voorsignalisatie, hoofd- en nasignalisatie, soldaatjes voorzien van een knipperlicht, oranje signalisatienetten, enz		
		Oranje flikkerlicht op de werfvoertuigen – ALTIJD.		
		Akoestisch signaal bij achteruitrijden.		
Putwanden.	Verzakken / instorten.	Verbod om in de draaicirkel van de machine te komen.	Verbod om in de draaicirkel van de machine te komen.	
		Gebruik veiligheidshelm verplicht.	Veiligheidshelm verplicht.	
		Extra aandacht van de bestuurder bij het zwenken van de machine.	Extra aandacht van de bestuurder bij het zwenken van de machine.	
	Struikelen / verzwikken / Vallen.	Stutten van putten door de uitvoerder.		
Weggenomen verhardingen.	Omvallen stapeling.	Afbakening van putten op randafstand afhankelijk van de diepte met oranje signalisatienetten.	Afstand bewaren.	
		Putten zoveel mogelijk dichtleggen met voldoende draagkrachtig materiaal (staalplaat).		
		Materialen minstens 1 meter van de sleuf stapelen.		
		Gebruik veiligheidsschoenen verplicht.	Veiligheidsschoenen verplicht.	
		Afbakening van putten op randafstand afhankelijk van de diepte met oranje signalisatie netten.	Afstand bewaren.	
		Werken met een beschoeiingsysteem.		
		Indien mogelijk de materialen onmiddellijk afvoeren naar hetzij een opslag ruimte hetzij naar een andere werf.		
		Materialen niet in de nabijheid van de sleuf stapelen.	Afstand bewaren.	

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuitvoerder	Preventiemaatregelen door alle derden
Bouwkundige werken			
Uitgraving fundering			
		Afbakening van de sleuven en putten op randafstand afhankelijk van de diepte met oranje signalisatienetten.	Afstand bewaren.
Uitgegraven gronden.	Verzakken.	Hoek ophoging < 45° of trapsgewijs uitgraven.	
		Afbakening van de uitgegraven gronden op afstand afhankelijk van de hoogte met oranje signalisatienetten.	Afstand bewaren.
	Struikelen / verzwikken / Vallen.	Afbakening van de uitgegraven gronden op afstand afhankelijk van de hoogte	Afstand bewaren.
		De werf effenen na het uitgraven.	
		Gebruik veiligheidsschoenen verplicht.	Veiligheidsschoenen verplicht.

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuitvoerder	Preventiemaatregelen door alle derden	
Bouwkundige werken				
Werken in de hoogte				
Werfmachines.	Aanrijdingen.	Oranje flikkerlicht op de werfvoertuigen – ALTIJD.		
		Akoestisch signaal bij achteruitrijden.		
		Gebruik signalisatiekledij verplicht.	Signalisatiekledij verplicht.	
	Beweging machine.	Oranje flikkerlicht op de werfvoertuigen – ALTIJD.		
		Akoestisch signaal bij achteruitrijden.		
		Verbod om in de draaicirkel van de machine te komen.	Verbod om in de draaicirkel van de machine te komen.	
		Gebruik veiligheidshelm verplicht.	Veiligheidshelm verplicht.	
		Extra aandacht van de bestuurder bij het zwenken van de machine.	Extra aandacht van de bestuurder bij het zwenken van de machine.	
	Ladders.	Opstelling.	Verbod gebruik metalen ladders.	
			Afbakening van de werkplaats.	Afstand bewaren.
Ladders onder 75° opstellen.				
Ladders vastmaken.				
Enkel ladders gebruiken die worden gekeurd door een erkend extern keuringsorganisme.				
Gebruik veiligheidshelm verplicht.			Veiligheidshelm verplicht.	
Gebruik.		Indien mogelijk gebruik maken van de positioneringsgordel.		
	Langdurige werkzaamheden op ladders vermijden door gebruik te maken van een hoogtewerker of schaarlift.			
Hoogtewerkers en schaarliften.	Opstelling.	Afbakening van de werkplaats.		
		Aanbrengen van de nodige signalisaties.		
		Ervoor zorgen dat de machine niet kan wegzakken.		
	Gebruik.	Enkel toestellen gebruiken die worden gekeurd door een erkend extern keuringsorganisme.	Keuringsattesten dienen aanwezig te zijn op de werf alvorens de werken aan te vatten.	
		Werknemers die een hoogtewerker of schaarlift bedienen moeten over een medisch attest beschikken.	Medische keuringen voorleggen aan de projectleider.	

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuitoeverder	Preventiemaatregelen door alle derden
Bouwkundige werken			
Werken in de hoogte			
		Bij het uitoefenen van werkzaamheden in een harnas steeds gebruik maken van een (gekeurd) veiligheidsharnas.	
Materialen.	Val materialen.	Afbakening van de werkplaats.	Afstand bewaren.
		Een aparte stapelruimte voorzien.	
		Materialen deftig stapelen en niet te hoog.	
		Gebruik veiligheidshelm verplicht.	Veiligheidshelm verplicht.
	Wegrollen van materialen.	Ervoor zorgen dat materialen niet kunnen wegrollen.	
Struikelen / verzwikken / Vallen.		Afbakening van de werkplaats met Heras hekwerk of oranje signalisatienetten.	Afstand bewaren.
		Gebruik veiligheidsschoenen verplicht.	Veiligheidsschoenen verplicht.

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuitvoerder	Preventiemaatregelen door alle derden
Materialen en producten			
Soepele leidingen			
Opslaan voorraad.	Struikelen / verzwikken / Vallen.	Afbakening van de gestapelde materialen afhankelijk van de hoogte.	Afstand bewaren.
		Gebruik veiligheidsschoenen en veiligheidshelm verplicht.	Veiligheidsschoenen en veiligheidshelm verplicht.
Omvallen stapeling.	Omvallen stapeling.	Afbakening van de gestapelde materialen afhankelijk van de hoogte;	Afstand bewaren.
		Materialen zo stapelen dat ze niet kunnen vallen.	
Plaatsing.	Struikelen / verzwikken / Vallen.	Afbakening van de leidinghaspels en leidinglussen.	Afstand bewaren.
		Gebruik veiligheidsschoenen verplicht.	Veiligheidsschoenen verplicht;
	Omvallen haspels.	Vastzetten van leidinghaspels op de haspelwagen materialen.	
		Afbakening van ruimte omheen de haspelwagen.	Afstand bewaren.
		Haspels op stabiele ondergrond plaatsen.	
Reinigings middelen			
Opslaan.	Brandgevaar.	Gevaarlijke producten opslaan in een aparte en een verluchte ruimte.	
Gebruik.		Verpakkingen van gevaarlijke producten voorzien van etiketteringen.	
		Gebruik maken van de voorgeschreven PBM's.	
		Verboden te roken.	Rookverbod
		Verboden te werken in de nabijheid van een open vlam.	
		Verbod op las- en slijpwerkzaamheden.	
		Verwijderen van alle andere brandbare materialen.	
		Zorgen voor een goed verluchte werkrimte.	
	Handen wassen na het werken met een gevaarlijk product.		

BIJLAGE 3: Risico's en maatregelen voor derden op werven van nutsmaatschappijen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Rubrieken	Risico's	Preventiemaatregelen door de werkuivoerder	Preventiemaatregelen door alle derden
Gereedschappen			
Stroomgroepen			
Gebruik.	Opstelling.	Stroomgroep plaatsen op stabiele ondergrond ver van elke uitgraving.	
	Geluid.	Gebruik oorbescherming verplicht;	Oorbescherming verplicht.
	Luchtverontreiniging.	Opstelling uitlaat weg van doorgangen.	Afstand bewaren.
	Elektrocutie.	Gebruik van beveiliging met verliesstroomschakelaar op alle snoeren.	Snoeren niet aanraken.
	Warmte.	Afscherming genaakbaarheid van warme onderdelen.	Afstand bewaren.
Indienststelling installaties			
Elektriciteit			
Kortsluiting.	Brandgevaar.	Verwijderen van alle andere brandbare materialen.	
		Afbakening van de werkplaats.	Afstand bewaren.
Explosie materiaal.	Explosie materiaal.	Iedereen verwijderen van de werkplaats.	Afstand bewaren.
		Afbakening van de werkplaats.	Afstand bewaren.
Isolatiefout.	Elektrocutie.	Dubbel geïsoleerde machines gebruiken.	
		IP 44 gekeurd materiaal gebruiken.	
		Iedereen verwijderen van de werkplaats.	Afstand bewaren.
		Afbakening van de werkplaats.	Afstand bewaren.
		Regelmatige controle van de installatie uitvoeren.	

BIJLAGE 4: Risico's en maatregelen bij werken aan het coaxiale net en/of aansluitingen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Risico's	Preventiemaatregelen
Beschadigen van leidingen in het algemeen	
Schade aan leidingen	Aanvraag liggingplannen leidingen aan alle nutsmaatschappijen en leidingbeheerders
	Manuele proefsleuven graven
	Leidingen identificeren (hulp van leidingbeheerder invoeren indien nodig)
	Leidingen aanaarden met zand dat vrij is van steenpuin of gruis
	Leidingen afdekken met signalisatielint en afdekplaten
Beschadigen van elektriciteitsleidingen	
Elektrocutie	Bij schade exploitant van de elektriciteitsnetten verwittigen
	De leidingen niet aanraken
Beschadigen gasleidingen	
Verdringing lucht	Bij schade exploitant van de gasnetten verwittigen
	Bij een gaslek het gas in vrije lucht laten ontsnappen, nooit met zand afdekken
	Draag er zorg voor dat het gas niet in gebouwen kan binnendringen
Ontbranding / explosie	Draag er zorg voor dat het gas zich niet kan verspreiden via de beschermbuizen voor glasvezel en coaxiale netten.
	Geen vonk of vuur in de nabijheid brengen
	Niet roken
	Afbakenen van de plaats en omstanders op voldoende afstand houden
	Een brandend lek laten branden
Beschadigen waterleidingen	
Verdrinking	Bij schade exploitant van de waterleidingsnetten verwittigen
	De sleuf zo snel mogelijk verlaten
Dedelling door afkalving sleufwanden	De sleuf zo snel mogelijk verlaten
	Een veiligheidszone afbakenen en omstanders op veilige afstand houden

BIJLAGE 4: Risico's en maatregelen bij werken aan het coaxiale net en/of aansluitingen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Risico's	Preventiemaatregelen
Beschadiging glasvezelleidingen	
Verblinding door laserlicht	Bij schade exploitant van de glasvezelnetten verwittigen Niet in de uiteinden van glasvezels kijken
Binnendringen van glasvezelsplinters in de huid	Vezels niet aanraken
Beschadiging rioleringen	
Contact met biologische agentia	Bij schade contact opnemen met beheerder van riolering Preventief laten inenten tegen hepatitis en tetanus Een veiligheidszone afbakenen en omstaanders op veilige afstand houden
Bedelving bij werken in de sleuf	
Afkalving van sleufwanden	Voldoende helling van de sleufwanden respecteren Wanden stutten indien nodig Voertuigen en zware materialen op voldoende afstand van sleufrand houden.
Bedelving door buizen en/of leidingen	Zorgen dat materialen op voldoende afstand van de sleufrand liggen
Vallen in de sleuf	
Door afkalving van rand	Op veilige afstand van de sleuf blijven De werf afbakenen met netten
Door struikelen	Rondom vrij houden van rommel
Oplopen van snijwonden	
Snijden aan afvaldeeltjes in de sleuf	Dragen van gepaste werkhandschoenen
Snijden aan kabels tijdens werken	Dragen van gepaste werkhandschoenen
Oplopen van rugletsels	
Tijdens graafwerken	Juiste graafgereedschappen gebruiken. Niet teveel grond in een keer scheppen
Tijdens trekken van kabels	Voldoende aantal mensen gebruiken. Kabelgeleiders tijdens trekken gebruiken

BIJLAGE 4: Risico's en maatregelen bij werken aan het coaxiale net en/of aansluitingen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Risico's	Preventiemaatregelen
Oplopen van letsels aan voeten	
Omslaan van voeten	Hoge veiligheidsschoen dragen ter ondersteuning van enkels
Binnendringen van nagels	Veiligheidsschoenen met stalen of kevlar tussenzool dragen
Aanrijdingen	
Aanrijdingen op de openbare weg	Afbakening en signaleren van de werf Dragen van signalisatiekledij

Bovengrondse netten

Risico's	Preventiemaatregelen
Aanraken van blank elektriciteitsnet	
Elektrisering/elektrocucie	Vragen aan energieleverancier om net spanningsloos te zetten tijdens de werken
	Afstand houden ten opzichte van het elektriciteitsnet
	Afdekken draden
Verbranding door vlamboog	Dragen van veiligheidshelm
	Vragen aan energieleverancier om net spanningsloos te zetten tijdens de werken
	Afstand houden ten opzichte van het elektriciteitsnet
Brandvertragende kledij dragen	
Vallen van hoogte	
Vallen van een ladder	De ladder stevig opstellen volgens de werkinstructie betreffende het gebruik van ladders
	Gebruiken van de valbeveiliging
Vallen uit hoogwerker	Hoogwerker volgens de regels der kunst opstellen. (zie instructie gebruik hoogwerker)
	Valbeveiliging gebruiken
	Kooi niet verlaten
Oplopen van snijwonden	
Snijden aan bevestigingsijzers	Dragen van gepaste werkhandschoenen
Snijden aan kabels tijdens werken	Dragen van gepaste werkhandschoenen

BIJLAGE 4: Risico's en maatregelen bij werken aan het coaxiale net en/of aansluitingen.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Risico's	Preventiemaatregelen
Oplopen van rugletsels	
Tijdens trekken van kabels	Voldoende aantal mensen gebruiken. Kabelgeleiders tijdens trekken gebruiken
Bij dragen van ladders	Indien mogelijk ander middel gebruiken dan ladder Ladders met minder gewicht gebruiken Technieken voor het dragen van ladders aanleren
Oplopen van letsels aan voeten	
Omslaan van voeten	Hoge veiligheidsschoen dragen ter ondersteuning van enkels
Binnendringen van nagels	Veiligheidsschoenen met stalen of kevlar tussenzool dragen
Aanrijdingen	
Aanrijdingen op de openbare weg	Afbakening en signaleren van de werf Dragen van signalisatiekledij

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
Site visit						
Rondlopen op werf.	Vallend materiaal.	3	2	25	150	Werfinstructies opvolgen, dragen helm en veiligheidsschoenen, niet onder bewegende lasten lopen.
	Struikelen over hindernissen.	3	3	5	45	Dragen veiligheidsschoenen / dagelijks opruimen van de werf.
	Vallen in putten.	3	2	10	60	Dragen veiligheidsschoenen, dragen helm, putten afschermen met oranje signalisatienetten.
	Stoten/snijden aan voorwerpen.	3	2	1	6	Gebruik aangepast werkkledij, gebruik handschoenen.
	Elektrocutiegevaar door blootliggende leidingen.	1	1	25	25	Afgebakende zones niet verlaten, dragen veiligheidsschoenen, ervoor zorgen dat er geen onbevoegden in de afgebakende zone komen.
	Oogletsel door rondvliegende voorwerpen.	1	1	25	25	Gevaarlijke zones vermijden, gebruik veiligheidsbril.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	2	10	60	Gebruik oorbescherming.
	Aanrijding door werfverkeer.	3	2	25	150	Verkeerszone's zoveel mogelijk vermijden, reflecterende kledij, aangepast signalisatie voorzien.
Rondlopen in bestaande gebouwen.	Ongeval in bedrijfsgebouwen met risicovolle activiteit (bv chemische sector)	1	1	15	15	Opvolgen van lokale preventiemaatregelen.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	1	10	30	Gebruik oorbescherming.
	elektrocutiegevaar in technische ruimtes (verwarmingslokaal, elektrische installatie,...).	1	1	25	25	Dragen veiligheidsschoenen, contact met installaties vermijden, specifieke preventiemaatregelen naleven.
Rondlopen in	Stoten aan lage doorgangen.	3	2	5	30	Dragen veiligheidshelm.

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
kelders/schachten.	Struikelen/stoten door slechte verlichting.	3	2	10	60	Dragen van veiligheidshelm en veiligheidsschoenen, gebruik zaklamp (model dat op hoofd kan worden geplaatst -> twee handen blijven vrij), of voorzie voorlopige verlichtingen.
	Verstikking/vergassing door slechte verluchting.	1	1	25	25	Ruimte eerst ventileren, steeds tweede persoon buiten de ruimte toezicht laten houden (veiligheidswacht), vergunning vragen voor het werken in besloten ruimten, zuurstof meter meenemen.
	Elektrocutiegevaar in vochtige kelders.	1	1	25	25	Gebruik veiligheidsschoenen/isolerende laarzen, gebruik maken van materiaal dat voldoet aan de norm IP44, gebruik maken van geïsoleerd gereedschap, kabels niet op de grond leggen, maar bij voorkeur hangen.
Trajectverkenning buiten op bedrijfsterreinen.	Aanrijding door bedrijfsvoertuigen/vorklift.	3	2	25	150	Verkeerszone's zoveel mogelijk vermijden, reflecterende kledij, werfverkeer voorzien van oranje knipperlichten en akoestisch signaal bij het achteruit rijden.
Trajectverkenning op openbare weg.	Aanrijding.	6	6	25	900	Voldoende signalisatie voorzien, snelheidsbeperkingen inlassen. gebruik reflecterende kledij.
Openen wachtput.	Aanrijding.	6	3	25	450	Aanbrengen van voldoende signalisatie, gebruik signalisatiekledij kledij.
	Verwonding door snijden aan randen.	3	3	5	45	Gebruik veiligheidshandschoenen.
	Rugletsel door knellen deksel/schroeven.	3	3	10	90	Goede heftechniek gebruiken/aanleren.
	Verwonding door vallend deksel.	3	3	10	90	Dragen veiligheidsschoenen en veiligheidshandschoenen.
	Vallen in geopende put.	3	3	10	90	Put afbakenen, signalisatie aanbrengen, putten dichtleggen met voldoende draagkrachtig materiaal, dragen veiligheidsschoenen en helm.

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
Betreden van daken voor wireless installatie.	Van het dak vallen.	1	2	50	100	Vermijden om dichtbij de rand te lopen, indien groot risico : gebruik valbescherming.
	Van het dak waaien.	1	2	50	100	Dak niet betreden bij slechte weersomstandigheden,
	Klimmen op ladders.	Vallen van ladder.	3	2	25	150
graafwerken-blaaswerken						
Werkzaamheden langs openbare weg.	Verkeersrisico.	6	6	25	900	Aanbrengen van voldoende signalisatie, gebruik signalisatiekledij
Openen wachtput.	Aanrijding.	6	3	25	450	Gebruik signalisatiekledij
	Verwonding door snijden aan randen.	3	3	5	45	Gebruik veiligheidshandschoenen
	Rugletsel door knellen deksel/schroeven.	3	3	10	90	Goede heftechniek gebruiken/aanleren, samenwerking.
	Verwonding door vallend deksel.	3	3	10	90	Dragen veiligheidsschoenen en veiligheidshandschoenen.
	Vallen in geopende put..	3	3	10	90	Put afbakenen, dragen veiligheidsschoenen en helm
Afrollen kabel van haspel.	Verwonding door slingerende haspel.	3	3	5	45	Afstand bewaren, gebruik helm, veiligheidsschoenen
	Verwonding door afgebroken kabel.	1	3	5	15	Gebruik helm, veiligheidsschoenen, aandachtig zijn bij de uitvoering van de taak.
	letsel door verkeerde beweging/overbelasting.	3	3	10	90	Manuele handelingen zoveel mogelijk vermijden, gebruik juiste heftechnieken, samen werken.
Inblazen van kabel onder hoge druk (10 bar).	Letsel door afgebroken/losgekomen perslucht kabel.	3	3	10	90	Voldoende afstand houden, dragen handschoenen, gebruik maken van een volgelaatsmasker.
	Letsel door rondvliegend deksel (indien niet opengemaakt).	0,5	2	50	50	Dragen helm en veiligheidsschoenen, gebruik maken van een volgelaatsmasker.
binneninstallatie						

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
Rondlopen op werf.	Vallend materiaal.	3	3	15	135	Werfinstructies opvolgen, dragen helm en veiligheidsschoenen, niet onder bewegende lasten lopen
	Struikelen over hindernissen.	3	6	1	18	Dragen veiligheidsschoenen, dagelijks opruimen van de werf.
	Vallen in putten.	3	6	10	180	Put afbakenen, signalisatie aanbrengen, putten dichtleggen met voldoende draagkrachtig materiaal, dragen veiligheidsschoenen en helm.
	Stoten/snijden aan voorwerpen.	3	3	1	9	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen.
	Elektrocutie-/elektriseringsgevaar door blootliggende leidingen.	1	2	25	50	Afgebakende zones niet verlaten, dragen veiligheidsschoenen, ervoor zorgen dat er geen onbevoegden in de afgebakende zone kunnen komen, gebruik maken van geïsoleerd gereedschap.
	Oogletsel door rondvliegende voorwerpen.	1	2	15	30	Gevaarlijke zones vermijden, gebruik veiligheidsbril.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	2	1	6	Gebruik oorbescherming.
	Aanrijding door werfverkeer.	3	2	25	150	Verkeerszone's zoveel mogelijk vermijden, reflecterende kledij, werfverkeer voorzien van oranje knipperlichten en akoestisch signaal bij het achteruit rijden.
Rondlopen in bestaande gebouwen.	Ongeval in bedrijfsgebouwen met risicovolle activiteit (bv chemische sector).	1	1	15	15	Opvolgen van lokale preventiemaatregelen, afspraken maken met de lokale preventiedienst.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	1	10	30	Gebruik oorbescherming.
	Elektrocutiegevaar in technische ruimtes (verwarmingslokaal, elektrische installatie,...).	1	1	25	25	Dragen veiligheidsschoenen, contact met installaties vermijden en gebruik maken van geïsoleerd gereedschap.
Rondlopen in	Stoten aan lage doorgangen.	3	2	1	6	Dragen veiligheidshelm.

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
kelders/schachten.	Struikelen/stoten door slechte verlichting.	3	2	5	30	Dragen van veiligheidshelm en veiligheidsschoenen, gebruik zaklamp (model dat op hoofd kan worden geplaatst -> twee handen blijven vrij), of voorzie voorlopige verlichtingen.
	Verstikking/vergassing door slechte verluchting.	1	1	25	25	Ruimte eerst ventileren, steeds tweede persoon buiten de ruimte toezicht laten houden (veiligheidswacht), vergunning vragen voor het werken in besloten ruimten, zuurstofmeter meenemen.
	Elektrocutiegevaar in vochtige kelders.	3	2	25	150	Gebruik veiligheidsschoenen/isolerende laarzen, gebruik maken van materiaal dat voldoet aan de norm IP44, gebruik maken van geïsoleerd gereedschap, kabels niet op de grond leggen, maar bij voorkeur hangen.
Installatie van kabel in kabelgoten.	Snijden aan scherpe randen.	6	3	1	18	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen.
	Vallen door werken in de hoogte.	6	3	25	450	Gebruik hoogwerker met valbeveiliging, indien ladder : gebruik gekeurde ladder, steeds gebruik maken van een veiligheidsharnas.
Gebruik van elektrisch handgereedschap (bv boormachine).	Elektrocutie/elektrisering.	3	3	15	135	Cfr. V&G plan : sectie 7.2 §1.10, CE gekeurde machines gebruiken.
	Ademhalingsproblemen / gezondheidsrisico door inademen stof.	3	2	1	6	Gebruik masker, machines voorzien van een afzuiging, zorgen voor voldoende verluchting.
	Verwonding door rondvliegende voorwerpen (ogen, handen,...).	6	2	10	120	Gebruik veiligheidsbril en veiligheidshandschoenen.
	Oorletsel door lawaai.	3	2	5	30	Gebruik oorbescherming.
Plaatsen van rack.	Letsel door verkeerde beweging.	3	3	10	90	Juiste heftechniek gebruiken, samen werken.
	Verwonding door snijden aan randen.	3	3	1	9	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen.

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
	Letsel door vallen van ladder.	3	3	5	45	Gebruik gekeurde ladders, dragen antislip-schoenen, zorg dragen voor een goede opstelling van de ladder.
	Plaatsen van 230V aansluiting in rack.	3	2	25	150	Dragen veiligheidsschoenen, contact met installaties vermijden en gebruik maken van geïsoleerd gereedschap.
laswerken						
Openen wachtput.	Aanrijding.	6	3	25	450	Gebruik signalisatiekledij.
	Verwonding door snijden aan randen.	3	3	5	45	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen.
	Rugletsel door knellen deksel/schroeven.	3	3	10	90	Goede heftechniek gebruiken/aanleren, samen werken.
	Verwonding door vallend deksel.	3	3	10	90	Dragen veiligheidsschoenen en veiligheidshandschoenen.
	Vallen in geopende put.	3	3	10	90	Put afbakenen, signalisatie aanbrengen, putten dichtleggen met voldoende draagkrachtig materiaal, dragen veiligheidsschoenen en helm.
Openen lasmof.	Verwonding door snijden aan randen.	3	3	1	9	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen.
Ontmantelen kabel.	Verwonding door snijden.	3	3	1	9	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen, gebruik maken van een veiligheidsmes.
	Vergiftiging door inademen schadelijke dampen.	3	3	1	9	Voorzien van voldoende verluchting, dragen van maskers.
Aanbrengen poort.	Brandwonden.	6	3	5	90	Beschermende handschoenen gebruiken, brandvrij deken voorzien, brandblustoestellen in de buurt hebben.
Vastzetten lasmof.	Letsel door klemming.	3	3	5	45	Juiste technieken gebruiken, voorzien van de nodige opleiding.

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
Breken vezel.	Oogletsel door verlichte kabel.	6	3	25	450	Indien mogelijk laserlicht afsluiten, anders gebruik laser-veiligheidsbril, niet in de kabel kijken.
	Verwonding door glassplinters.	3	3	25	225	Gebruik veiligheidshandschoenen, glassplinters verzamelen op een stukje kleefband.
werfbezoek						
Rondlopen op werf.	Vallend materiaal.	3	3	15	135	Werfinstructies opvolgen, dragen helm en veiligheidsschoenen, niet onder bewegende lasten lopen.
	Struikelen over hindernissen.	3	6	1	18	Dragen veiligheidsschoenen, dagelijks opruimen van de werf.
	Vallen in putten.	3	6	10	180	Put afbakenen, signalisatie aanbrengen, putten dichtleggen met voldoende draagkrachtig materiaal, dragen veiligheidsschoenen en helm.
	Stoten/snijden aan voorwerpen.	3	3	1	9	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen.
	Elektrocutie-/elektriseringsgevaar door blootliggende leidingen.	1	2	25	50	Afgebakende zones niet verlaten, dragen veiligheidsschoenen, ervoor zorgen dat er geen onbevoegden in de afgebakende zone kunnen komen, gebruik maken van geïsoleerd gereedschap.
	Oogletsel door rondvliegende voorwerpen.	1	2	15	30	Gevaarlijke zones vermijden, gebruik veiligheidsbril.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	2	1	6	Gebruik oorbescherming.
	Aanrijding door werfverkeer.	3	2	25	150	Verkeerszone's zoveel mogelijk vermijden, reflecterende kledij, werfverkeer voorzien van oranje knipperlichten en akoestisch signaal bij het achteruit rijden.
Rondlopen in bestaande gebouwen.	Ongeval in bedrijfsgebouwen met risicovolle activiteit (bv chemische sector).	1	1	15	15	Opvolgen van lokale preventiemaatregelen, volgen van een veiligheidsintroductie.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	1	10	30	Gebruik oorbescherming.

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
	Elekrocutiegevaar in technische ruimtes (verwarmingslokaal, elektrische installatie,...).	1	1	25	25	Dragen veiligheidsschoenen, contact met installaties vermijden en gebruik maken van geïsoleerd gereedschap.
Rondlopen in kelders/schachten.	Stoten aan lage doorgangen.	3	2	1	6	Dragen veiligheidshelm.
	Struikelen/stoten door slechte verlichting.	3	2	5	30	Dragen van veiligheidshelm en veiligheidsschoenen, gebruik zaklamp (model dat op hoofd kan worden geplaatst -> twee handen blijven vrij), of voorzie voorlopige verlichtingen.
	Verstikking/vergassing door slechte verluchting.	1	1	25	25	Ruimte eerst ventileren, steeds tweede persoon buiten de ruimte toezicht laten houden (veiligheidswacht), vergunning vragen voor het werken in besloten ruimten, zuurstofmeter meenemen.
	Elektrocutiegevaar in vochtige kelders.	3	2	25	150	Gebruik veiligheidsschoenen/isolerende laarzen, gebruik maken van materiaal dat voldoet aan de norm IP44, gebruik maken van geïsoleerd gereedschap, kabels niet op de grond leggen, maar bij voorkeur hangen.
Werkbezoek buiten op bedrijfsterreinen.	Aanrijding door bedrijfsvoertuigen/vorklift.	3	2	25	150	Verkeerszone's zoveel mogelijk vermijden, reflecterende kledij, werkverkeer voorzien van oranje knipperlichten en akoestisch signaal bij het achteruit rijden.
Werkbezoek op openbare weg.	Aanrijding.	6	3	25	450	Gebruik reflecterende kledij.
Aanwezigheid bij graafwerkzaamheden.	Zie risico's graafwerkzaamheden.					
Aanwezigheid bij blaaswerkzaamheden.	Zie risico's blaaswerkzaamheden.					
Uitmeten glasvezelverbinding						

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
Rondlopen op werf.	Vallend materiaal.	3	3	15	135	Werfinstructies opvolgen, dragen helm en veiligheidsschoenen, niet onder bewegende lasten lopen.
	Struikelen over hindernissen.	3	6	1	18	Dragen veiligheidsschoenen, dagelijks opruimen van de werf.
	Vallen in putten.	3	6	10	180	Put afbakenen, signalisatie aanbrengen, putten dichtleggen met voldoende draagkrachtig materiaal, dragen veiligheidsschoenen en helm.
	Stoten/snijden aan voorwerpen.	3	3	1	9	Aangepaste werkkledij gebruiken, gebruik handschoenen.
	Elektrocutie-/elektriseringsgevaar door blootliggende leidingen.	1	2	25	50	Afgebakende zones niet verlaten, dragen veiligheidsschoenen, ervoor zorgen dat er geen onbevoegden in de afgebakende zone kunnen komen, gebruik maken van geïsoleerd gereedschap.
	Oogletsel door rondvliegende voorwerpen.	1	2	15	30	Gevaarlijke zones vermijden, gebruik veiligheidsbril.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	2	1	6	Gebruik oorbescherming.
	Aanrijding door werfverkeer.	3	2	25	150	Verkeerszone's zoveel mogelijk vermijden, reflecterende kledij, werfverkeer voorzien van oranje knipperlichten en akoestisch signaal bij het achteruit rijden.
Rondlopen in bestaande gebouwen.	Ongeval in bedrijfsgebouwen met risicovolle activiteit (bv chemische sector).	1	1	15	15	Opvolgen van lokale preventiemaatregelen, volgen van een veiligheidsintroductie.
	Oorletsel door lawaaierige omgeving.	3	1	10	30	Gebruik oorbescherming.
	Elektrocutiegevaar in technische ruimtes (verwarmingslokaal, elektrische installatie,...).	1	1	25	25	Dragen veiligheidsschoenen, contact met installaties vermijden en gebruik maken van geïsoleerd gereedschap.
Rondlopen in	Stoten aan lage doorgangen.	3	2	1	6	Dragen veiligheidshelm.

BIJLAGE 5: Risico's en maatregelen bij werken aan glasvezelnet.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Activiteit	Risico's	P	B	E	R	Preventiemaatregelen
kelders/schachten.	Struikelen/stoten door slechte verlichting.	3	2	5	30	Dragen van veiligheidshelm en veiligheidsschoenen, gebruik zaklamp (model dat op hoofd kan worden geplaatst -> twee handen blijven vrij), of voorzie voorlopige verlichtingen.
	Verstikking/vergassing door slechte verluchting.	1	1	25	25	Ruimte eerst ventileren, steeds tweede persoon buiten de ruimte toezicht laten houden (veiligheidswacht), vergunning vragen voor het werken in besloten ruimten, zuurstofmeter meenemen.
	Elektrocutiegevaar in vochtige kelders.	3	2	25	150	Gebruik veiligheidsschoenen/isolerende laarzen, gebruik maken van materiaal dat voldoet aan de norm IP44, gebruik maken van geïsoleerd gereedschap, kabels niet op de grond leggen, maar bij voorkeur hangen.
Gebruik van ladder om op hoogste posities in rack te bereiken.	Vallen van ladder.	3	3	10	90	Gebruik gekeurde ladders, dragen antislip-schoenen, zorg dragen voor een goede opstelling van de ladder.
	Kantelen van ladder.	3	3	10	90	Ladder stabiel plaatsen, ladder vastmaken .
Uitmeten vezelconnectie.	Oogletsel door laserlicht.	6	6	25	900	Indien mogelijk laserlicht afsluiten, anders gebruik laser-veiligheidsbril, niet in de kabel kijken.
	Snijden aan scherpe randen.	3	3	1	9	Gebruik veiligheidshandschoenen.

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

1. Organisatie veiligheid, gezondheid en milieu:

- De veiligheidscoördinator heeft op de werf de leiding over de coördinatie van veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu voor het geheel van de werkzaamheden. Afspraken tussen verschillende ondernemingen betreffende veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu op de werf zijn aan zijn goedkeuring onderworpen.
- Elke onderneming moet, vooraleer met de werken te starten, zijn voorziene veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu –maatregelen (o.a. de risicoanalyse) bespreken en afstemmen met de veiligheidscoördinator. Tijdens deze start-werkvergadering licht de veiligheidscoördinator zonodig het werfreglement en de eventuele bijkomende voorschriften toe.
- Elke onderneming die op de werf een werk uitvoert, dient voor die werf een eigen verantwoordelijke aan te duiden die gedurende de werken op de werf aanwezig is. Het is deze verantwoordelijke die in eerste instantie verantwoordelijk is voor de veiligheid van zijn personeel en voor naleving van dit reglement.
- Elke onderneming voorziet in het houden van “Toolbox-meetings”: korte vergaderingen waarop een veiligheid, gezondheid, welzijn en milieuaspect besproken wordt. Er wordt minstens één Toolbox-meeting per maand en per werf gehouden, met registratie van onderwerp en deelnemers.
- De partijen die tussenkomen verbinden zich ertoe aanwezig te zijn op de coördinatievergaderingen veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu, die periodiek georganiseerd worden door de veiligheidscoördinator.
- Elke onderneming ziet erop toe dat haar werknemers de nodige opleiding en /of beroepservaring hebben en lichamelijk geschikt zijn om hun taken veilig uit te kunnen voeren en hun materieel en machines op volstrekt veilige wijze te kunnen gebruiken. Ter staving moeten op verzoek van de veiligheidscoördinator de nodige attesten, certificaten, e.d. voorgelegd kunnen worden.
- Elke toestand op de werf die veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu in gevaar kan brengen moet onmiddellijk aan de veiligheidscoördinator gemeld worden.
- Elke onderneming is verantwoordelijk voor de naleving van dit reglement door haar onderaannemers en door haar bezoekers.
- Vermits de hoofdaannemer de eindverantwoordelijkheid draagt voor zijn werven, zijn inzake veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu de richtlijnen en instructies van de veiligheidscoördinator bindend voor de ondernemingen.
- Bezoekers hebben pas toegang tot de werf nadat zij zich bij de veiligheidscoördinator gemeld hebben.
- De veiligheidscoördinator is gemachtigd om personen die het werfreglement niet toepassen en /of die door hun gedrag veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu in gevaar brengen, de toegang tot de werf te ontzeggen.

2. Ongevallen en EHBO:

- Elk arbeidsongeval met werkverlet moet onmiddellijk aan de veiligheidscoördinator gemeld worden. Een schriftelijk verslag, met inbegrip van een ongevalsonderzoek, moet binnen 3 werkdagen aan de veiligheidscoördinator, aan de preventieadviseur van de opdrachtgever en de hoofdaannemer bezorgd worden.
- Verzorging: de gegevens inzake externe verpleging (noodnummers, telefoonnummers arts, ziekenhuis,...) zijn bij de veiligheidscoördinator aanwezig.

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

- ❑ Bijna-ongevallen en incidenten inzake veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu moeten binnen één week eveneens schriftelijk aan de veiligheidscoördinator gemeld worden, met kopie aan de preventieadviseur van de hoofdaannemer.
- ❑ Elke onderneming zorgt voor aanwezigheid op de werf van de wettelijk voorziene uitrusting inzake EHBO.
- ❑ Elke onderneming zal de procedure, die opgesteld is door de veiligheidscoördinator – verwezenlijking, inzake EHBO en ongevallen, respecteren.
- ❑ Op de werf moet minstens één persoon met het getuigschrift van hulpverlener of nijverheidshelper per 20 arbeiders aanwezig zijn.

3. Werken met open vlam:

- ❑ Voor het begin der werken, vraagt het bedrijf aan de veiligheidscoördinator – verwezenlijking of een vuurvergunning nodig is, zo ja dient deze uiteraard gerespecteerd te worden.
- ❑ Zuurstof - en brandgasflessen worden bij gebruik verticaal of schuin onder een hoek van 35° geplaatst, gemonteerd op een flessenkar; op het einde van de taak worden de kranen dichtgedraaid en de manometers ontspannen.
- ❑ Zo veel mogelijk, opslag ervan buiten de gebouwen, ook de lege en de niet gebruikte gasflessen dienen steeds beschermd met een beschermkop en uit het zonlicht geplaatst te worden. Er mag niet gerookt worden tijdens gebruik ervan!

4. Brand en Noodprocedures:

- ❑ Eventuele noodprocedures en bijhorende voorschriften van de bouwheer/opdrachtgever zijn integraal van toepassing op alle ondernemingen.
- ❑ De plaatselijk geldende noodprocedures worden voor aanvang van de werken opgevraagd en toegepast.
- ❑ Elke op de werf vastgestelde gevaarlijke toestand moet onmiddellijk aan de veiligheidscoördinator gemeld worden.
- ❑ Bij brandgevaarlijke werken (lassen, slijpen, branden,...) moeten alle nodige maatregelen getroffen worden om het ontstaan van brand te voorkomen.
- ❑ Een blustoestel moet in de onmiddellijke omgeving van de brandgevaarlijke werken aanwezig zijn.
- ❑ Ook moeten er voldoende aangepaste en conforme brandbestrijdingsmiddelen beschikbaar zijn. Voor sommige werken is, in samenspraak met de veiligheidscoördinator – verwezenlijking een vuurvergunning verplicht. Indien van toepassing op de site zal de specifieke werkvergunning voor brandgevaarlijke werken toegepast worden.
- ❑ De veiligheidscoördinator – verwezenlijking stelt een evacuatieplan op voor de werf.

5. Roofing-werken (branden):

- ❑ Bij de plaatsing van roofing m.b.v. open vlam moeten bijzondere voorzorgsmaatregelen genomen worden om ontstaan en uitbreiding van brand te voorkomen.

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

- Het gebruikte materieel (brander, ontspanner, slangen,...) moet in perfecte staat zijn.
- De nodige blusmiddelen (poederblustoestellen, type 9 kg ABC-poeder, of waterschuimblustoestellen, type 9 l) moeten in de onmiddellijke omgeving van het werk aanwezig zijn, met een minimum van 2 bluseenheden. Deze toestellen moeten een geldig controlelabel dragen.
- Het uitvoerend personeel moet geïnstrueerd zijn in het gebruik van deze blustoestellen.
- Er moeten minstens 2 evacuieroutes voorzien worden die bij brand de veilige ontruiming van het dak toelaten.
- De plaatselijke verantwoordelijke voor de roofingwerken moet in bezit zijn van een werkend mobiel telefoontoestel.
- Bij elk begin van brand moet de verantwoordelijke onmiddellijk de openbare brandweer **112** en de verantwoordelijke van de bouwheer waarschuwen. De plaatselijk geldende noodprocedures worden voor aanvang van de werken opgevraagd en toegepast.
- Bij melding van brand op een lager niveau, wordt het dak onmiddellijk geëvacueerd.
- Het opwarmen van gasflessen met open vlam is verboden.
- Het gebruik van liggende flessen is verboden (zie ook het gebruik van gasflessen)

6. Gasflessen:

- Gasflessen moeten op een veilige plaats opgeslagen worden, beschermd tegen omvallen, voorzien van de beschermkap, beschermd tegen zonnestraling en tegen de inwerking van andere warmtebronnen.
- Gasflessen in gebruik moeten, samen met de slangen, beschermd zijn tegen de inwerking van open vuur en vonken.
- Tijdens het gebruik staan de flessen onder een hoek van minimum 35 graden.
- Tijdens het gebruik van gasflessen moet de sleutel op de afsluiter aanwezig zijn.
- Slangen, vlamterugslagkleppen, drukontspanners en manometers moeten in perfecte staat zijn.
- Bij beëindiging van gebruik moeten de kranen dichtgedraaid en de slangen en manometers drukloos gemaakt worden.
- Tijdens het vervoer moeten de beschermkappen op de flessen aanwezig zijn.
- Het gooien met flessen is altijd verboden.

7. Collectieve beschermingsmiddelen (CBM):

- Ter voorkoming van arbeidsongevallen moet elke onderneming voor eigen rekening de voor haar werkzaamheden noodzakelijke CBM voorzien. De keuze van de CBM wordt bepaald conform de vigerende reglementering.
- Het gebruik van CBM heeft altijd de voorkeur op het gebruik van PBM.
- Het plaatsen en/of wegnemen, zelfs tijdelijk, van CBM gebeurt in samenspraak met de veiligheidscoördinator. Bij het wegnemen van CBM, moeten vervangende PBM voorzien en gebruikt worden.

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

8. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM):

- Het dragen op de werf van PBM overeenkomstig de wettelijke voorschriften en de voorschriften van de bouwheer /opdrachtgever is voor iedereen verplicht.
- In geval discussie bestaat i.v.m. het dragen van PBM, zijn de instructies van de veiligheidscoördinator bindend.
- Inzake de helmdraagplicht gelden volgende voorschriften:
 - Tijdens de bouwfase is op de werf een permanente helmdraagplicht van toepassing.
Uitzondering wordt toegestaan voor de personen die aanwezig zijn op het hoogste niveau van de werf (dak), behalve wanneer ze bloot staan aan contact met voorwerpen, machines, hangende lasten, e.d. Vanaf het ogenblik dat zij het hoogste niveau verlaten, is de helmdraagplicht ook op hen van toepassing.
 - Tijdens de afwerkfase (in het gebouw) geldt de helmdraagplicht altijd wanneer er sprake is van risico's op blootstelling aan vallende voorwerpen, stootgevaar, contact risico's met machines, hangende lasten, e.d.
 - Bezoekers: bovenstaande voorschriften zijn eveneens volledig van toepassing op bezoekers die op de werf aanwezig zijn.
- Elke onderneming stelt op eigen kosten PBM ter beschikking van haar personeel en bezoekers. De eigen verantwoordelijke op de werf ziet toe op het correcte gebruik ervan, alsmede op het onderhoud/controlé en de tijdige vervanging.
- De werknemers moeten de PBM op de juiste wijze gebruiken en onderhouden, overeenkomstig de wettelijke en de bijkomende voorschriften,.

9. Werken op hoogte – valbeveiliging:

- Bij werkzaamheden waar risico bestaat op een val van **méér dan 2 m**, moeten beschermende maatregelen getroffen worden: CBM en/of PBM.
- Oeningen in vloeren en werkvlakken moeten vakkundig afgeschermd worden. Dit geldt óók voor bouwputten en uitgravingen.
- Oeningen die voor uitvoering van werken noodzakelijkerwijze open liggen, moeten doeltreffend gesignaleerd worden. Onmiddellijk na beëindiging van deze werken moeten zij terug dicht gelegd worden.
- Indien tijdens uitvoering van werken op hoogte voor derden op een lager niveau gevaar bestaat voor vallende voorwerpen, moet zonebeveiliging voorzien worden.
- Gevaarlijke toestanden moeten onmiddellijk aan de veiligheidscoördinator gemeld worden.

10. Ladders:

- Elke gebruikte ladder moet in goede staat zijn, vrij van beschadigingen en voorzien van antislipvoetjes. Ladders die niet in orde of beschadigd zijn mogen niet gebruikt worden.
- Ladders moeten opgesteld staan op een stabiele ondergrond, onder een hoek van ca. 75 graden. Zij moeten minimum 1 meter boven het te bereiken werkvlak uitsteken.

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

- Toegangsladders of ladders van meer dan 25 treden of die gedurende langere tijd opgesteld worden, moeten geborgd worden tegen wegglijden en /of kantelen.
- Er mag zich nooit meer dan 1 persoon tegelijkertijd op een ladder bevinden.
- Ladders moeten in functie van het gebruik periodiek gekeurd worden door een bevoegd persoon, dit gebeurt minstens jaarlijks.

11. Steigers:

- Steigers moeten opgesteld worden op een stabiele en stevige ondergrond.
- Hoge steigers (hoogte > dan 3 maal de kleinste basis) moeten voorzien zijn van extra zijsteunen of borging tegen kantelen.
- Elke steiger van meer dan 2 m hoogte moet voorzien zijn van leuning, tussenleuning en plint. De werkvloer moet volledig dicht zijn en voldoende stevig voor de voorziene last.
- Stellingen > 8 meter blootgesteld aan buitengewone krachten moeten berekeningen ondergaan of normreferenties bezitten (voor te leggen aan de veiligheidscoördinator – verwezenlijking).
- De toegang tot de werkvloer van hoge steigers gebeurt d.m.v. één of meer (ev. vaste) ladders.
- De stabiliteit van steigers moet absoluut en permanent verzekerd zijn.
- Alle onderdelen van de steigers moeten in perfecte staat zijn. Beschadigde onderdelen moeten onmiddellijk vervangen worden.
- Voor ingebruikname en daarna minstens éénmaal per week, moet de steiger door een bevoegd persoon /de veiligheidscoördinator gecontroleerd worden.
- Steigers niet opstellen voor uitgangen, doorgangen of noodvoorzieningen.
- Voor rolsteigers gelden bijkomende voorschriften:
 - Bij gebruik van een rolsteiger moeten alle wielen d.m.v. een wielrem geblokkeerd zijn.
 - Het verplaatsen van rolsteigers is verboden als er zich nog personen op bevinden.

12. Hijswerkzaamheden:

- Het gebruik van hijsgereedschap voor de uitvoering van hijswerk en voor het verplaatsen van lasten is voorbehouden aan bevoegde personen.
- Het hijsplan wordt bij voorbaat overgemaakt aan de veiligheidscoördinator – verwezenlijking.
- Alle hijsmachines, -gereedschappen, en -hulpmiddelen moeten, overeenkomstig de wettelijke bepalingen, periodiek gekeurd worden.
- De verslagen van periodieke keuring moeten bij het materieel aanwezig zijn.
- Bij gebruik van meerdere toestellen met een overlappend werkbereik, moet overleg gepleegd worden en een gebruikersprocedure opgesteld worden (advies veiligheidscoördinator – verwezenlijking).
- De aangegeven werklast nooit overschrijden!
- Touwen zijn als hijsmaterieel verboden.

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

- Beschadigd materieel onmiddellijk buiten dienst stellen!
- Er mogen zich geen personen onder een hangende last bevinden.

13. Graafwerkzaamheden:

- Graafwerken moeten uitgevoerd worden door ervaren /geschoolde personen, conform ARAB art. 435.
- Bij gevaar voor grondverzakking moet gebruik gemaakt worden van beschoeiing.
- Uitgravingen moeten afgedekt of duidelijk gesignaleerd worden.

14. Orde en netheid – hygiëne:

- Elke onderneming ruimt dagelijks haar werkposten op, verzamelt het afval en bergt het op of voert het af. Hij handelt daarbij volgens de wettelijke bepalingen en de eventuele bijkomende voorschriften van de opdrachtgever. Indien een onderneming in gebreke blijft, kan de veiligheidscoördinator, na een voorafgaande aanmaning, de werkposten door derden laten opruimen en het afval laten afvoeren, voor rekening van die onderneming.
- In ieder geval moet voorkomen worden dat afval buiten de werf en/of op de openbare weg terechtkomt.
- De wegen, doorgangen en trappen moeten te allen tijde vrijgehouden worden van obstakels en hindernissen die valpartijen kunnen veroorzaken.
- Materialen moeten, in overleg met de veiligheidscoördinator, ordelijk en stabiel gestapeld worden, in de voorziene zones en waar nodig beschermd tegen weersinvloeden en /of beschadiging.

15. Gevaarlijke producten:

- Alle producten die op de werf gebruikt worden, moeten voorzien zijn van de reglementaire etiketten; het gebruik ervan moet vermeld staan in de risicoanalyse evenals de nodige te nemen preventiemaatregelen.
- Het opslaan en verwijderen van de verpakking dient volgens de wettelijke voorschriften te gebeuren en in overleg met de veiligheidscoördinator – verwezenlijking.
- Een kopij van de SDS-fiches (**S**afety **D**ata **S**heet)/ VIB (**V**eiligheids**I**nformatie**B**lad) moet steeds op de werf liggen en aan de veiligheidscoördinator – verwezenlijking gegeven worden (details zie bouwplaatsinrichting).
- Bij werken waar schadelijke dampen of gassen vrijkomen moet dit gemeld worden in de risicoanalyse en het veiligheids-, welzijns- en gezondheidsplan moet aangepast worden indien het er niet in vermeld staat. Deze dampen dienen doeltreffende afgezogen te worden, zo nodig dienen er PBM gedragen te worden.

16. Milieu:

- Het verbranden van afval op de werf is strikt verboden.
- Het verwijderen van afval en grond moet gebeuren volgens de geldende wettelijke voorschriften en volgens de eventuele bijkomende voorschriften van de opdrachtgever.

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

- De opslag en het gebruik van brandstoffen, chemicaliën en andere schadelijke of gevaarlijke producten moet gebeuren volgens de geldende wettelijke voorschriften. (zie ook bouwplaats inrichting). De noodzakelijke maatregelen moeten getroffen worden voor de voorkoming van bezoedeling van bodem, lucht en water, en van het ontstaan van brand.
- Elk incident waarbij milieuschade ontstaat of kan ontstaan, moet onmiddellijk aan de veiligheidscoördinator en aan de milieuverantwoordelijke van de hoofdaannemer en de opdrachtgever gemeld worden.

17. Elektrische Installaties:

- Werfkasten en eventuele andere elektrische installaties moeten voor ingebruikname gekeurd worden door een erkend controleorganisme volgens de bepalingen in het AREI. Het controleverslag wordt aan de veiligheidscoördinator overgemaakt en door hem bewaard.
- Alle werken aan elektrische installaties moeten “spanningsloos” en door bevoegde personen uitgevoerd worden.
- Elk defect moet onmiddellijk aan de veiligheidscoördinator gemeld worden.
- De werfkasten moeten steeds gesloten blijven. Aansluiting is enkel toegestaan met gepaste en in perfecte staat zijnde stekkers. Alle verbindingen (stekkers – stopcontacten) moeten geschikt zijn voor gebruik in vochtige omstandigheden (minstens IP 44).
- Kabels, verlengsnoeren, e.d. moeten beveiligd worden tegen beschadiging (bvb. door ze op te hangen of af te schermen).
- Werfkasten moeten zodanig geplaatst worden dat zij zo goed mogelijk beschermd zijn tegen elke vorm van beschadiging.
- De verlichting van de werkposten gebeurt door elke onderneming afzonderlijk volgens de geldende wetgeving. De veiligheidscoördinator – verwezenlijking organiseert de algemene verlichting en de noodverlichting.

18. Arbeidsmiddelen:

- Enkel elektrisch materieel conform AREI mag op de werf gebruikt worden en aangesloten worden op de voorziene werfkasten.
- Elke onderneming moet zijn arbeidsmiddelen identificeerbaar markeren.
- De arbeidsmiddelen moeten geschikt zijn voor het uit te voeren werk, bediend worden door een bevoegd werknemer en in goede staat van onderhoud verkeren, zodat veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu permanent verzekerd is.
- Op vraag van de veiligheidscoördinator – verwezenlijking moeten de instructies aanwezig zijn en voorgelegd kunnen worden.
- Bij gebruik van arbeidsmiddelen van derden is de gebruiker verantwoordelijk voor veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu.
- Alle hef- en hijstoestellen, aanslagmaterieel en grondverzetmachines die gebruikt worden om lasten te hijsen en die op de werf aanwezig zijn, moeten op kosten van de eigenaar /gebruiker 3-maandelijks gekeurd worden door een erkend controleorganisme. Een kopie van het recentste controleverslag moet bij de

BIJLAGE 6: Het bouwplaatsreglement.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

toestellen /machines aanwezig zijn. Bij gebrek hieraan kan de veiligheidscoördinator het toestel /de machine in kwestie buiten dienst stellen.

19. Algemeen:

- Noodvoorzieningen (nooduitgangen, blusmiddelen, in-, uit- en doorgangen voor de hulpdiensten, e.d.) mogen nooit geblokkeerd worden.
- Het gebruik van alcoholhoudende dranken en van stimulerende producten op de werf is verboden.
- Op de werf geldt een algemeen rookverbod.
- Een werknemer die geneesmiddelen neemt die van invloed kunnen zijn op zijn functioneren en daardoor veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu kunnen beïnvloeden, brengt de veiligheidscoördinator op de hoogte.

20. Werfinrichting:

- De hoofdaannemer organiseert de werfinrichting, met inbegrip van de opstelling van werfwagens en -burelen, sanitair, opslagzones, enz.. maar overlegt hiervoor steeds met de veiligheidscoördinator.
- Elke onderneming moet, op haar kosten, aan haar werknemers de wettelijk voorziene gezondheidsinrichtingen ter beschikking stellen en deze onderhouden.
- Het gebruik van de inrichtingen van de hoofdaannemer is slechts toegestaan na duidelijke afspraken met de veiligheidscoördinator - verwezenlijking.
- Elk bedrijf is verplicht de wettelijke voorziene gezondheidsinrichtingen ter beschikking te stellen en deze dagelijks te onderhouden. Men mag enkel eten op de daarvoor voorziene plaats.
- Het inplantingplan is steeds in het veiligheids-, welzijns- en gezondheidsplan voorzien en vermeldt minstens volgende gegevens:
 - toegangen, wegen, parking en rijwegen,
 - ligging van de noodzakelijke nutsleidingen (LS, HS, water, gas,...),
 - EHBO posten,
 - opgestelde verdeelborden elektriciteit,
 - inplanting van de hijswerktuigen en de draairichting.
- De hoofdaannemer voorziet de nodige werfsignalisatie langsheen de openbare weg en /of de werfingang.
- Uitgravingen die aanleiding geven tot valgevaar moeten afgeschermd en /of duidelijk gesignaleerd worden.
- De noodzakelijke signalisatie op de werkposten wordt door de betreffende onderneming geplaatst.
- Brandkranen, nooduitgangen en /of andere noodvoorzieningen mogen nooit geblokkeerd worden.

BIJLAGE 7: De bouwplaatsinrichting.
Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Vooraleer de werken te starten dient een bouwplaats inrichtingsplan voorgelegd te worden aan de veiligheidscoördinator. Dit vermeldt onder andere de plaats van:

- de werfkeet
- de personeelsketen
- de parking
- de sanitaire installatie ten behoeve van de arbeiders
- de opslagplaats van de materialen
- de afvalcontainer
- de opslagplaats van de gevaarlijke producten
- de opslagplaats van de gasflessen (met onderverdeling van gevulde en lege flessen)
- de plaats van de kraan
- het gebruik van de openbare weg
- verkeer op de bouwplaats
- signalisatie

De bouwplaats dient dermate afgeschermd te zijn en voorzien van de nodige pictogrammen (verboden voor onbevoegden de bouwplaats te betreden, verplichting tot het dragen van veiligheidshelm en veiligheidsschoenen) opdat derden de bouwplaats niet zouden kunnen betreden {tenzij beroep gedaan zou worden op mechanische hulpmiddelen (zoals een metaalschaar,...)}.

Bureel- en personeelsketen:

Deze dient zodanig opgesteld te worden dat ze vanaf de openbare weg toegankelijk is zonder nood aan persoonlijke beschermingsmiddelen. Deze zone dient ook afgebakend te worden zodat iedereen bij het verlaten van deze zone erop gewezen wordt door de noodzakelijke pictogrammen, dat het dragen van de persoonlijke beschermingsmiddelen vereist is.

Een minimale afstand tussen de werfkeet en de openbare weg van 80cm is vereist teneinde eventuele voetgangers met het grootste gemak langs de werf te laten stappen zonder hiervoor de openbare weg te moeten betreden.

De lokalen dienen aan alle normen inzake veiligheid en gezondheid te voldoen. Ze moeten degelijk verlucht, verlicht en verwarmd worden.

De bureelketen en personeelsketen in het bijzonder dienen voorzien te zijn van een kleedruimte en wasruimte. De kleedkamers en wasruimte moeten in een lokaal of in aangrenzende lokalen die met elkaar in verbinding staan, worden ingericht.

De sanitaire afvoeren dienen volgens de plaatselijke reglementering aangesloten te worden op het openbaar net.

Het onderhoud van de keten dient te gebeuren door een door de hoofdaannemer aangeduide persoon. De keten dienen gereinigd te worden telkens dit nodig geacht wordt en minstens éénmaal per dag (afhankelijk van het aantal werknemers op de werf).

De sanitaire voorzieningen dienen ontsmet te worden en er dienen vuilbakken met deksel voorzien te worden op de gepaste plaatsen. Deze dienen dagelijks geledigd te worden.

Met het proper houden van de keten wordt niet alleen het reinigen van de vloer en tafels bedoeld, maar ook de wanden, ruiten en andere meubilair.

BIJLAGE 7: De bouwplaatsinrichting.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

De keten dienen uitgerust te zijn met een voldoende aantal en aangepaste brandbestrijdingsmiddelen voorzien van de nodige pictogrammen. Deze dienen dermate opgesteld te worden dat zij gemakkelijk bereikbaar zijn. Ze dienen jaarlijks gekeurd te worden.

Opslagplaats van de materialen.

De hoofdaannemer dient op voorhand te bepalen waar de materialen dienen opgeslagen te worden (zoals aangeduid op het werfinrichtingsplan). De co- en onderaannemers dienen hun materiaal op te slagen in samenspraak met de hoofdaannemer die eventueel beroep kan doen op de veiligheidscoördinator. Deze zones kunnen al naargelang de plaats afgebakend worden. Er dient over gewaakt te worden dat een **minimale doorgang** tussen de verschillende gestockeerde materialen **van 80cm** gevrijwaard blijft. Er wordt op gewezen dat de verschillende materialen duidelijk van elkaar dienen gescheiden te worden teneinde een ordelijke bouwplaats te bekomen, en dat **dit op een stabiele wijze** dient te gebeuren. Men dient er ook voor te zorgen dat bv buizen niet kunnen weggrollen.

Opslagplaats van de afvalcontainer.

De afvalcontainers dienen dermate ingeplant te worden -zoals aangeduid op het werfinrichtingsplan- dat deze gemakkelijk voor iedereen toegankelijk zijn en het vrijhouden van de bouwplaats van afval garanderen. Hij dient eveneens zo ingeplant dat hij gemakkelijk van de werf kan verwijderd worden.

Het materiaal dient selectief opgehaald te worden, zijnde beton en steenslag, metaal en diversen.

Opslag van en werken met gevaarlijke producten en gasflessen.

Vooraleer gevaarlijke producten aan te wenden dient geëvalueerd te worden of er geen alternatieve producten in de handel verkrijgbaar zijn die minder of niet gevaarlijk zijn.

Zo dit niet kan, dient van elk product een SDS-fiche (Safety Data Sheet) / VIB (Veiligheidsinformatieblad) aangeleverd te worden op de werf. Bij voorkeur is deze verwerkt in een veiligheidsinstructiekaart, die in het veiligheids-, welzijns- en gezondheidsplan is opgenomen alvorens het product op de werf arriveert.

De opslagplaats van gevaarlijke producten dient te gebeuren in gemeenschappelijk overleg met de veiligheidscoördinator. In eerste plaats zo ver mogelijk van de arbeidsplaatsen en dit in het bijzonder voor werkzaamheden die een brandrisico met zich meebrengen.

Het is ten strengste verboden gevaarlijke producten op te slaan binnen het gebouw, met uitzondering van een kleine hoeveelheid voor onmiddellijk gebruik. Al de gebruikte producten dienen zich in hun oorspronkelijke recipiënten te bevinden en voorzien te zijn van een **duidelijke etikettering**.

Op de etikettering dienen de volgende zaken te staan:

- Een symbool;
- De naam en het adres van de fabrikant of verdeler
- Gevaarsaanduidingen (Gevaarzinnen of H-zinnen)
- Veiligheidsaanbevelingen (preventiezinnen of P-zinnen)

BIJLAGE 7: De bouwplaatsinrichting.

Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

H & P-zinnen:

De H- en P-zinnen zijn gestandaardiseerde zinnen welke een omschrijving geven van de gevaren (**H**) ('risico's', 'hazards') en de veiligheidsaanbevelingen (**P**) ('Prevention'). Deze geven een eerste idee voor de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen.

De volle en lege **gasflessen** dienen gescheiden van elkaar opgesteld te worden. Dit dient te gebeuren in een naar boven verluchte ruimte, en uit de zon. Zij dienen op hun plaats gehouden te worden door een degelijk bevestigingssysteem.

De flessen dienen steeds rechtop of onder een hoek van 30° te staan of gebruikt te worden. Ze mogen **NOOIT** (ook lege flessen) plat gelegd worden.

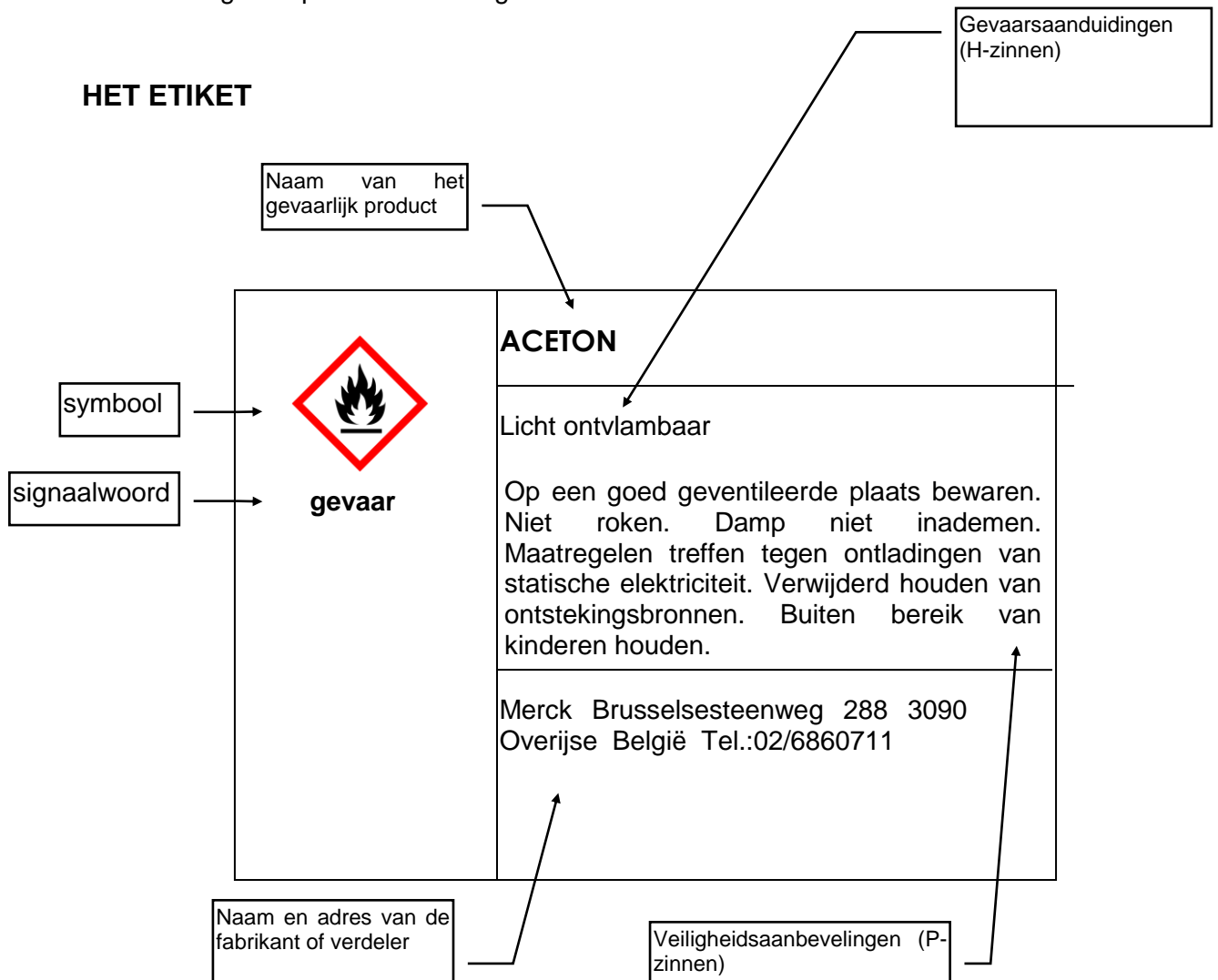
Het vervoer dient steeds te gebeuren in de daartoe bestemde flessenwagens die steeds voorzien dienen te zijn van een poederblusser.

Elke aannemer dient de aan hem toebehorende flessen te kenmerken door de naam van de onderneming op de fles aan te brengen.

De ruimte dient op een veiligheidsafstand beschermd te worden met poederblussers.

Het etiket vormt een belangrijke informatiebron voor de gebruiker om het product te identificeren en een eerste indruk te krijgen van de potentiële gevaren, alsook van de belangrijkste beschermings- en preventiemaatregelen.

HET ETIKET

BIJLAGE 7: De bouwplaatsinrichting.
Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

gevarenpictogram

Ontvlambare
stoffen

Oxiderende
stoffen

Ontplofbare
stoffen

Corrosieve
stoffen

Giftige
stoffen

Irriterend
Sensibiliserend
Schadelijk

Houder
onder
druk

Gevaarlijk voor
het aquatisch
milieu

Lange termijn
gezondheids-
gevaarlijk (kanker, ...)

SAFETY DATA SHEET (SDS) / VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD (VIB):

De SDS is een veiligheidsinformatieblad dat een ruim gamma aan gegevens verschaft. De wetgeving verplicht iedereen die een gevaarlijk product op de markt brengt (fabrikant, leverancier, invoerder, verdeler ...) een geactualiseerde SDS bij het geleverde product te voegen, zonder aanvraag of meerkost voor de professionele gebruiker. De vorm (lay-out) blijft vrij. Volgende rubrieken komen hierin verplicht voor:

- 1 chemisch product- en bedrijfsidentificatie
- 2 samenstelling /informatie over ingrediënten
- 3 gevaren
- 4 EHBO-maatregelen
- 5 brandbestrijding
- 6 lekmaatregelen
- 7 behandeling en opslag
- 8 blootstelling /persoonlijke bescherming
- 9 fysische & chemische eigenschappen
- 10 stabiliteit & reactiviteit
- 11 toxicologische informatie
- 12 ecologische informatie
- 13 verwijdering
- 14 transport informatie
- 15 reglementaire informatie
- 16 andere informatie

BIJLAGE 7: De bouwplaatsinrichting.
Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

PERIODIEKE KEURINGEN HIJSWERKTUIGEN:

Hijswerktuigen moeten door een **erkend keuringsorganisme** (EDTC) gekeurd worden.

- Bij de **indienststelling** van het toestel (indiensstellingsverslag).
- Na elke montage.**
- Elke drie maanden** (voornaamste veiligheidsonderdelen zoals remmen, pallen enz,...).
- Jaarlijks** moet het **skelet** van de kraan gekeurd worden.

HET GEBRUIK VAN DE OPENBARE WEG.

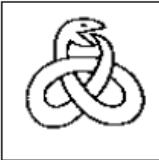

Het in gebruik nemen van de openbare weg dient geminimaliseerd te worden. Indien mogelijk dient een wachtplaats voor vrachtwagens voorzien te worden op de bouwplaats. Zo dit niet mogelijk is dient men voorafgaandelijk aan de werken de politie van betrokken gemeente of stad te raadplegen teneinde haar goedkeuring te bekomen betreffende het gebruik van de openbare weg en het voor te leggen **signalisatieplan**. Zie ook de bepalingen in het MB 7/5/1999 of indien in Vlaanderen het SB250 onder hoofdstuk 10 indien van toepassing.

Een kopie van dit signalisatieplan dient aan de veiligheidscoördinator voorgelegd te worden die in samenspraak met de bouwdirectie het plan goedkeurt. Het plan dient daarna in het dossier opgenomen.

De veiligheidscoördinator vraagt uitdrukkelijk enkel borden te plaatsen indien de plaatsgesteldheid dit noodzaakt en overtollige borden afdoende af te schermen teneinde onveilige en /of onduidelijke verkeerssituaties te voorkomen.

BIJLAGE 8: Nuttige nummers.
Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

	Medische spoeddienst Tel./ GSM 112	Vermeld referentiepunt en straatnaam Vermeld de aard van verwonding Vermeld of het slachtoffer ademt Vermeld of het slachtoffer hartslag heeft Vermeld de naam van uw firma en uw eigen naam Bij levensgevaar meteen via de 100 bijstand vragen van de MUG (medische urgentie groep)
	Ziekenhuis met urgentiedienst 24/24u	Maximaal beroep doen op de dienst 100 voor vervoer van een gekwetste, gezien risico van shock tijdens vervoer!!
	Huisartsen Cfr dienst 100 of urgentiedienst 24/24u Ziekenhuis	Oogarts Cfr urgentiedienst 24/24u
	Antigifcentrum 070/245.245 militair Hospitaal Neder-over-Heembeek	Wacht niet op ziekteverschijnselen vooraleer te bellen Geen melk toedienen, melk is geen tegengif Niet laten braken! Meestal is braken niet aangewezen, bel eerst Spoel overvloedig met water na spatten van een schadelijke stof in de ogen of op de huid Verlucht de ruimte goed als er irriterend of giftig gas vrijgekomen is.
	Brandweer Tel./GSM 112	Vermeld de plaats van de brand en punt en straatnaam waar de brandweer wordt opgewacht Vermeld de aard van de brand (gas, vloeistof, vaste stoffen,...) Vermeld de omvang, de beschikbaarheid van bluswater, de aanwezigheid van gewonden, de aanwezigheid van EHBO
	Politiediensten Tel. 101 (alg. nummer)	Politie: tel urgentie: tel info:

Te nemen maatregelen bij vaststellen van elektriciteit op het net

1 Zorgen dat niemand de installaties aanraakt

Verwittig de mensen die ook op de werf aanwezig zijn dat ze de installaties niet mogen aanraken

Baken de gevaarlijke installatie af.

2 Verwittigen netbeheerder

078/35.35.00

078/35.34.33

02/274.40.66

0800/95.062 incident met HS-lijn of HS-kabel

3 Verwittigen NOC, leidinggevende of hoofd van wacht

Te nemen maatregelen bij een gaslek

1 Verwittigen gasverdelers

0800/65.065

Indien van toepassing

0800/60.888

03/560.05.28

0800/90.102

02/274.40.44

2 Bij brand de brandweer oproepen

112

3 Omgeving laten ontruimen

4 Specifieke maatregelen

Geen open vlam gebruiken in de gevaarlijke zone

Niet roken in de gevaarlijke zone.
(Opgelet voor bewoners)

Verbod gsm gebruik in de gevaarlijke zone

Verbod gebruik elektriciteit in de gevaarlijke zone

5 Verwittigen NOC, leidinggevende of hoofd van wacht

BIJLAGE 8: Nuttige nummers.
Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

De **Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (IDPBW)** met de voornaamste en wettelijke opdracht binnen Telenet advies uit te brengen m.b.t. het welzijn van de werknemers op de domeinen arbeidsveiligheid, gezondheid op het werk, ergonomie, psychosociale risico's op het werk, arbeidshygiëne, verfraaiing van de werkplaatsen en het leefmilieu i.v.m. de andere, evenals de deelname aan de analyses van ongevallen en incidenten.

Davy Van Dooren	(Veiligheidscoördinator – T&O)	+32 473 98.13.60
Bogaerts Engineering	(Veiligheidscoördinator – Buildings)	+32 475 95 01 77
Dirk De Brucker	(Manager Safety & Quality)	+32 477 61.93.35
Danny Baetens	(Preventieadviseur Niv I)	+32 15 335 902 +32 477 48 62 54
Helga Kunert	(Manager Prevention & Safety – Niv I)	+32 15 333 802 +32 498 53.79.48
Chantal Eyckmans	(Preventieadviseur Niv II)	+32 15 335 903 +32 476 97 11 33

Bij afwezigheid contacteer:

Dienst Bewaking Telenet (24 op 24u) +32 15 365 900 of -901

Oorlogsmunitie op de werkplek

Acties voor aannemer / technicus Telenet

Manipuleer de munitie niet

Stop de werken onmiddellijk

Bel naar 101 en meld

- Jouw identiteit
- Wat is er aangetroffen, waar en hoeveel
- Welke werkzaamheden werden uitgevoerd
- Zijn er nutsleidingen in de nabijheid
- Zijn er gevoelige zones in de nabijheid (school, ziekenhuis, drukke verkeersaders)

Sluit vindplaats af en verwittig de aanwezige derden

Wacht tot politie toekomt of tot politie meldt dat je mag vertrekken

Acties voor politie

Opmaken PV van vaststelling

Aanvraag naar DOVO sturen

“Onmiddellijk” voor directe actie **OF**

“Routine” voor behandeling binnen 2 à 3 werkdagen

Acties voor DOVO

Uitvoeren risicoanalyse en behandelen munitie

“Manipuleerbaar/tranporteerbaar”: vervoeren en verwerken
“Niet manipuleerbaar”: lokaal vernietigen of noodtransport
“Toxisch”: omwikkelen in medische plaaster en vervoeren

BIJLAGE 10: Gevaarlijke producten – concordantietabel etikettering.
 Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

**GEVAARLIJKE PRODUCTEN:
 nieuwe etikettering: concordantietabel (1)**

FYSISCHE GEVAREN						
Gevarenklassen en -categorieën *	Elementen van etikettering NIEUW **			Elementen van etikettering OUD		
Ontploffbare stoffen: <ul style="list-style-type: none"> • Instabiele ontploffbare stoffen • Ontploffbare stoffen, subklassen 1.1 tot 1.3 Zelfontledende stoffen en mengsels, type A, B Organische peroxides, type A, B		H200 H201, H202, H203 H240, H241 H240, H241	Gevaar		(R2, R3)	Ontploffbaar
Ontploffbare stoffen, subklasse 1.4		H204	Waarschuwing	geen pictogram	geen indeling	
Ontploffbare stoffen, subklasse 1.5		H205	Gevaar	geen pictogram	geen indeling	
Ontploffbare stoffen, subklasse 1.6				geen pictogram	geen indeling	
Ontvlambare gassen, categorie 1 Ontvlambare aerosolen, categorie 1 Ontvlambare vloeistoffen, categorie 1 Ontvlambare vloeistoffen, categorie 2 Ontvlambare vaste stoffen, categorie 1 Ontvlambare vaste stoffen, categorie 2		H220 H222 H224 H225 H228 H228	Bewaar / Waarschuwing	 	(R12) (R12) R12 R11 (R11) (R11)	Zeer licht ontvlambaar Licht ontvlambaar
Ontvlambare aerosolen, categorie 2 Ontvlambare vloeistoffen, categorie 3 Ontvlambare aerosolen, categorie 2 Ontvlambare vloeistoffen, categorie 3		H223 H226 H223 H226	Waarschuwing	geen pictogram geen pictogram, vlammpunt 55-60°C	(R10) R10 geen indeling	Ontvlambaar
Pyroforre vloeistoffen, categorie 1 Pyroforre vaste stoffen, categorie 1 Stoffen en mengsels die in contact met water ontvlambare gassen ontwikkelen, categorieën 1, 2 en categorie 3 Zelfontledende stoffen en mengsels type B Zelfontledende stoffen en mengsels type C, D en type E, F Voor zelfverhitting vatbare stoffen en mengsels, categorie 1 en categorie 2 Organische peroxides, type B Organische peroxides type C, D Organische peroxides type E, F		H250 H250 H260, H261 H261 H241 H242 H242 H251 H252 H241 H242 H242	Bewaar / Waarschuwing	 	R17 R17 (R15), (R15) (R15) R11 R11 R7 R7	Lichtontvlambaar Lichtontvlambaar Oxidiserend
Oxiderende gassen, categorie 1 Oxiderende vloeistoffen, categorieën 1, 2 en categorie 3 Oxiderende vaste stoffen, categorieën 1, 2 en categorie 3		H270 H271, H272 H272 H272, H272 H272	Gevaar / Waarschuwing		R8 R8, R9 R8, R9	Oxidiserend
Gassen onder druk <ul style="list-style-type: none"> • Samengeperste gassen • Vloeibaar gemaakte gassen • Sterk gekoelde vloeibare gassen • Opgeloste gassen 		H280 H280 H281 H280	Waarschuwing	geen pictogram	geen indeling	
Bijtend voor metalen, categorie 1		H290	Waarschuwing	geen pictogram	geen indeling	

*Gebaseerd op Bijlage I van Verordening 1272/2008/EG voor alle gevaarcategorieën met EU-GHS pictogram, gewijzigd door verordening 264/2011

**Gebaseerd op de concordantietabel van Bijlage VII van Verordening 1272/2008/EG, gewijzigd door verordening 264/2011

***Specific Target Organ Toxicity, specifieke doelorgaantoxiciteit

BIJLAGE 10: Gevaarlijke producten – concordantietabel etikettering.
 Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

**GEVAARLIJKE PRODUCTEN:
 nieuwe etikettering: concordantietabel (2)**

GEZONDHEIDSGEVAREN						
Gevarenklassen en -categorieën *	Elementen van etikettering NIEUW **			Elementen van etikettering OUD		
Acute toxiciteit, categorieën 1,2 • oraal • dermaal • inhalatie Acute toxiciteit, categorie 3 • oraal • dermaal • inhalatie		H300 H310 H330	Gevaar		R28 R27 R26	Zeer giftig
		H301 H311 H331				R25 R24 R23
Mutageen in geslachtscellen, cat. 1A, 1B Kankerverwekkend, categorieën 1A, 1B Voortplantings toxiciteit, categorieën 1A, 1B STOT***, eenmalige blootstelling, categorie 1 STOT***, herhaalde blootstelling, categorie 1 Sensibilisatie van de luchtwegen, categorie 1 Aspiratiegevaar, categorie 1		H340 H350, H350I H360F, H360D H370 H372 H334 H304	Gevaar		R46 R45, R49 R60, R61 R39 R48	Giftig
		H341 H351 H361F, H361d H371 H373				
Mutageen in geslachtscellen, categorie 2 Kankerverwekkend, categorie 2 Voortplantings toxiciteit, categorie 2 STOT***, eenmalige blootstelling, categorie 2 STOT***, herhaalde blootstelling, categorie 2		H341 H351 H361F, H361d H371 H373	Waarschuwing		R68 R40 R62, R63 R68 R48	Schadelijk
Acute toxiciteit, categorie 4 • oraal • dermaal • inhalatie		H302 H312 H332	Waarschuwing		R22 R21 R20	Schadelijk
Huidcorrosie, categorieën 1A, 1B, 1C Ernstig oogletsel, categorie 1		H314	Gevaar		R34, R35	Bijzand
Ernstig oogletsel, categorie 1		H318				R41
Huidirritatie, categorie 2 Oogirritatie, categorie 2 Sensibilisatie van de huid, categorie 1 STOT***, eenmalige blootstelling, categorie 3 • irritatie van de luchtwegen • dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken (narcotische effecten)		H315 H319 H317 H335 H336	Waarschuwing		R38 R36 R43 R37 R67	Irriterend
Geen pictogram		geen pictogram			R67	
MILIEUGEVAAREN						
Gevaarlijk voor het aquatisch milieu, acut, categorie 1 Gevaarlijk voor het aquatisch milieu, chronisch, categorie 1		H400 H410	Waarschuwing/-		R50 R50/53	Milieugevaarlijk
		H411				
Gevaar voor de ozonlaag		H420	Waarschuwing		R59	Milieugevaarlijk

*Gebaseerd op Bijlage I van Verordening 1272/2008/EG voor alle gevaarcategorieën met EU-GHS pictogram, gewijzigd door verordening 284/2011

**Gebaseerd op de concordantietabel van Bijlage VI van Verordening 1272/2008/EG, gewijzigd door verordening 284/2011

***Specific Target Organ Toxicity, specifieke doelorgaantoxisch

Wat bij BRAND op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen

1

112

Melden

Brandweer

112 GSM

Interne noodnummer

+32.15.333.600 (Telenet SOC)
of andere ifv. afspraken

Vermeld duidelijk

Wie u bent
Waar er brand is
Wat er brandt
Slachtoffers
Omvang van de brand

**Signaal
Waarschuwing**

Hou je klaar voor evacuatie

2

Blussen

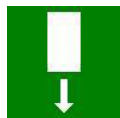
Eén poging – indien ervoor opgeleid
Eigen veiligheid eerst
Uitslaande brand, ontploffing enkel hulpdiensten

3

Signaal Evacuatie

Evacuatieknop activeren indien aanwezig
Geef evacuatiesignaal met eender welk hulpmiddel
(roepen, megafoon, omroepinstallatie, enz.),
indien geen evacuatiesirene beschikbaar

4

Werf ontruimen

Blijf kalm, vermijd paniek
Laat alles achter en evacueer onmiddellijk

Evacueer bezoekers en derden
Volg eventuele evacuatieborden, via een veilige weg
Nooit liften gebruiken - Nooit teruggaan
Volg de instructies van bevoegde hulpdiensten

Zorg voor opvang externe hulpdiensten

5

Verzamelen
Verzamelaars

Op aangeduide Verzamelplaats
of
indien niet beschikbaar op een
Veilige afstand van het incident

6

Rapporteren

Vul altijd het analyserapport ongevallen / incidenten in
Rapporteer volgens de instructies

Wat bij EHBO op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen

1

Gevaarlijke situatie?

Blijf kalm en vermijd paniek
Zorg voor eigen veiligheid en deze van omstanders
Zorg voor veiligheid van slachtoffer en verzeker vitale functies
Verleen eerste hulp of verwittig deskundige hulp

2

Situatie beveiligd?

Bellen

Ambulance

112

bij levensbedreigende toestand

Vermeld duidelijk

Wie u bent
Waar u bent
Wat er gebeurd is
Toestand slachtoffer
Afspraak opvang hulpdiensten

EHBO - Koffers

Derden:
eigen EHBO-voorzieningen
of specifieke afspraken

Technici Telenet:
eigen EHBO-koffer

3

Wachten voor hulp

Blijf bij het slachtoffer
Geef richtlijnen aan omstanders
Vermijd onnodige manipulaties van het slachtoffer

4

Na het EHBO-incident

Nazorg doe je bij de huisarts
Vul altijd het analyserapport ongevallen / incidenten in
Rapporteer volgens de instructies
en volg voor aangifte ook de procedures van de eigen werkgever

Stap 1 Doorloop de vragenlijst

	ja	nee
➤ Betreft het werkzaamheden die aaneengesloten maximaal ca. 30 minuten duren?	☐	☐
➤ Betreft het een besloten ruimte bij een particulier, in een kantoorgebouw of een rioolsleuf van maximaal 80 cm diep?	☐	☐
➤ Is in de besloten ruimte een vrije hoogte van minstens 60 cm?	☐	☐
➤ Heb ik voldoende informatie over de werkzaamheden?	☐	☐
➤ Is er tijdens de gehele duur van de werkzaamheden iemand (een collega of een beheerder/bewoner/gebruiker) in de nabijheid van de besloten ruimte aanwezig?	☐	☐
➤ Heb ik de persoon in de nabijheid van de besloten ruimte voldoende instructie gegeven om in geval van nood hulp in te roepen?	☐	☐
➤ Hoef ik de besloten ruimte minder dan 5 meter te betreden?	☐	☐
➤ Is de besloten ruimte eenvoudig te betreden en te verlaten?	☐	☐
➤ Is in de besloten ruimte voldoende ventilatie aanwezig?	☐	☐
➤ Is de bodem van de besloten ruimte voldoende schoon, zodat ik niet de kans loop op contact met een verontreiniging?	☐	☐
➤ Is in de besloten ruimte voldoende verlichting aanwezig?	☐	☐
➤ Is de kans op elektrocutie in de besloten ruimte uitgesloten?	☐	☐
➤ Zijn de werkzaamheden zonder gebruik van open vuur?	☐	☐
➤ Is de kans op het ontstaan van een explosie afwezig?	☐	☐
➤ Bieden de beschikbare PBM's afdoende bescherming?	☐	☐

Stap 2 Evalueer de punten waarop je nee hebt geantwoord

- Indien deze punten eenvoudig op te lossen zijn, los ze dan op
- Indien deze punten op te lossen zijn op langere termijn, stel het werk dan uit
- Indien deze punten niet op te lossen zijn, contacteer je leidinggevende. In overleg tussen leidinggevende en klant moeten alternatieven uitgewerkt worden

Stap 3 Alle punten hebben een ja als antwoord

- Voer het werk uit volgens de regels van goed vakmanschap

BIJLAGE 13: Praktische informatie voor werken nabij pijpleidingen.
Revisiestatus formulier: 06 2015 – versie 5

Klik na de **hyperlink** om de informatie te downloaden via internet.

Brochure van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie:
Werken in de nabijheid van pijpleidingen voor het vervoer van gasachtige en andere
producten (PDF)

http://statbel.fgov.be/nl/binaries/Werken_in_de_nabijheid_van_pijpleidingen_tcm325-152372.pdf

Publicaties van leidingbeheerders:

De aardgasverdelder Fluxys:

- [Werken in de nabijheid van Fluxysleidingen - Meldingsprocedure voor al wie werken plant: aannemers, bouwheren, architecten en studiebureaus\(PDF\)](#)
- [Werken in de nabijheid van Fluxysleidingen - Richtlijnen voor graafmachinisten en grondwerkers \(PDF\)](#)

Eandis: [Graven doe je met zorg!](#)

ORES:

[Travaux à proximité des réseaux de distribution d'électricité et de gaz naturel \(PDF\)](#)

BIJLAGE 14: Intentieverklaring.

Revisiestatus formulier: 06 2016 – versie 4

VEILIGHEIDS- & GEZONDHEIDSPLAN: DE INTENTIEVERKLARING

Intentieverklaring : op te sturen vóór aanvang van de werkzaamheden:

Vak voorbehouden voor veiligheidscoördinator-verwezenlijking, respectievelijk preventieadviseur

Datum van verzending:

Ontvangst:.....

Nr:.....

IDENTIFICATIE VAN DE INTERVENANT: Contractor / Onderaannemer / Nevenaannemer:

Naam:.....

.....

Straat.....Nr:.....Postnr:.....Gemeente.....

Tel:.....Fax:.....E-mail:.....

Activiteit:

.....

.....

RSZ Nr.....NACE

CODE:..... Certificaat / attest: VCA* (*) / VCA** (*) / BeSaCC (*) / ISO

(*) / OHSAS (*) / Andere (*)

Zal er beroep gedaan worden op onderaannemers? **JA / NEEN (*)**

Zal er beroep gedaan worden op zelfstandigen? **JA / NEEN (*)**

Zo ja, de reeds gekende aannemers aangeven; en de zelfstandigen apart aanduiden. **(**)**

IDENTIFICATIE VAN DE BOUWPLAATS

Aard van het project:

Nieuwbouw (*) / vernieuwbouw (*) / instandhoudingwerken (*) / sloop zonder heropbouw (*) / bodemsanering (*) /
uitbreidingswerken (*) / onderhoudswerken (*) / andere (*), specificeren

Omschrijving van de uit te voeren werken:

.....

.....

.....

Straat.....Nr:.....Postnr:.....

Gemeente.....Tel:.....Fax:.....E-

mail:.....

Vermoedelijke aanvangsdatum van de werken:...../...../.....

Vermoedelijke

duur

in

dagen:..... Vermoedelijke max.

aantal werknemers van uw onderneming tegelijkertijd op de werf tewerkgesteld:

.....

BIJLAGE 14: Intentieverklaring.

Revisiestatus formulier: 06 2016 – versie 4

ALGEMENE INFORMATIE:

Intern preventieadviseur:

Naam:
Straat.....Nr.....Postnr.....Gemeente.....
Tel:.....Fax:.....E-mail:.....

Veiligheidsverantwoordelijke op de bouwplaats:

Naam:
Straat.....Nr.....Postnr.....Gemeente.....
Tel:.....Fax:.....E-mail:.....

EHBO-hulpverleners op de werf:

Aantal:
Namen:
.....

Externe dienst PBW:

Naam:
Straat.....Nr.....Postnr.....Gemeente.....
Tel:.....Fax:.....E-mail:.....
Naam van de arbeidsgeneesheer :

Arbeidsongevallenverzekeraar:

Naam:
Straat.....Nr.....Postnr.....Gemeente.....
Tel:.....Fax:.....E-mail:.....

VERKLARING VAN DE INTERVENANT:

*Ondergetekende verklaart het bouwplaatsreglement **ontvangen te hebben van de veiligheidscoördinator van Telenet bvba** en de verantwoordelijkheid te zullen nemen om al zijn werknemers die voor hem werken te informeren over de inhoud van dit bouwplaatsreglement, en hen de aangepaste instructies te geven. Eveneens bevestigt ondergetekende dat deze voorschriften, naast deze van het ARAB, zijn bijlagen, de codex over het welzijn op het werk en het AREI, die door zijn werknemers en zijn onderaannemers dienen gevolgd te worden, door hem duidelijk begrepen zijn.*

Ondergetekende verklaart dat hij het Algemeen Coördinatieplan voor Veiligheid en Gezondheid op de bouwplaats doorgenomen heeft en akkoord gaat met het naleven ervan. Ondergetekende verklaart zijn specifiek VGV-plan d.m.v. een toolbox toe te lichten aan zijn werknemers en gelijkgestelden.

VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSPLAN:

Het specifiek veiligheids- en gezondheidsplan: **zie bijlage**

Datum:	Datum:
Handtekening:	Handtekening:

De veiligheidsverantwoordelijke op de bouwplaats

Het ondernemingshoofd

(*) **Schrappen wat niet past**

(**) **Eventueel lijst bijvoegen in bijlage**